

Naročnina
Dnevna izdaja
 za redno posilstvo
 mesečno 25 Din
 polletno 150 Din
 celoletno 300 Din
 za inozemstvo
 mesečno 40 Din
Nedeljska izdaja
 celoletno 120 Din, za
 inozemstvo 140 Din

SLOVENEČ

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
 1. stopnja, peti vrsta
 mali oglašji po 150
 in 20, večji oglašji
 nad 45 mm višine
 po 3 in 4 Din, v
 uredniškem delu
 vrstica po 10 Din
 2. stopnja, peti vrsta
 mali oglašji po 150
 in 20, večji oglašji
 nad 45 mm višine
 po 3 in 4 Din, v
 uredniškem delu
 vrstica po 10 Din
 3. stopnja, peti vrsta
 mali oglašji po 150
 in 20, večji oglašji
 nad 45 mm višine
 po 3 in 4 Din, v
 uredniškem delu
 vrstica po 10 Din

Urejanje je v Kopnarjevi ulici št. 6 III
 Rokopisi se ne vračajo, neironkiran
 pisma se ne sprejemajo. Urejanje
 telefon št. 2030, upravnika št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopnarjevi ulici št. 6 I. Lekovni
 račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.345
 za inštalacijo, Sarajevski št. 7363, Zagreb
 št. 39.011, Praga in Buda št. 24.797

Austrijska trgovinska politika

Že večkrat smo imeli priliko, opozarjati našo javnost na avstrijsko agrarno politiko. Avstrija namreč si je že pred leti postavila za nalogo, da svoje kmetijstvo dvigne na tako stopnjo, kateri ne bi bil potreben uvoz tujih pridelkov. Ta tendenca za ustvaritev avstrijskega (samozadovoljujočega) kmetijskega gospodarstva je privedla do mnogih sklepov za zvišanje domače proizvodnje. Vsi ti ukrepi so dosegli, da danes Avstrija svoje gosto prebivalstvo sicer ne preživlja popolnoma sama, pač pa se temu približuje v veliki meri in vsako leto bolj. In ni več daleč čas, ko bo industrijska Avstrija 6 milijonov ljudi z 2 milijonskim mestom Dunajem postala kmetijsko tako razvita, da ji ne bo treba več uvažati velikih količin žita in sploh kmetijskih pridelkov.

Ta tendenca prihaja zlasti do izraza v avstrijski trgovinski bilanci in zunanjetrgovinski politiki. Uvoz beleži vedno večje zmanjšanje uvoza kmetijskih proizvodov. Pri tem zmanjšanju pa je zlasti prizadeta naša država, ki je doslej kot neposredna soseda najbolj zalagala Avstrijo (poleg Madjarske, Romuniije itd.). In vsepovsod se že kažejo uspehi avstrijske agrarne politike: dočim smo še l. 1924 in 1925 izvozili dnevno nad 10.000 litrov mleka v Avstrijo, kar nam je letno dalo desetine milijonov dinarjev, je izvoz mleka, ki je skoro ves prihajal iz Slovenije, sedaj popolnoma ponehal. Tako je bila težko prizadeta naša mlekarska proizvodnja, ki je po vojni že itak zgubila Trst in Gorico kot svoja važna odjemalca. Tudi v drugih predmetih so vidni uspehi Avstrijcev. Zabeležiti moramo sploh nazadovanje agrarnega izvoza v Avstrijo. Po tej avstrijski politiki smo naravnost prisiljeni, da iščemo nova tržišča za naš zunanji izvoz kmetijskih proizvodov, ker vse kaže, da bo Avstrija le dosegla, kar si želi. Spominjamo tudi kako se je pred leti, ko se je sklepala trgovinska pogodba z Avstrijo, od mnogih in zelo vplivnih strani svetovalo naši državi, naj bo kolikor mogoče popustljiva napram Avstriji, češ da Avstrija rabi mnogo, mnogo ugodnosti za razvoj, ki je bil tako ostro prekinjen z l. 1918. Ti glasovi, ki so imeli pač namen, Avstriji kolikor mogoče pomagati, da ne bi iskala zaščite, podpore in mogoče celo priključka na kako drugo gospodarsko silo, so uspeli v toliko, da smo pri pogajanjih dali Avstriji prav mnogo popustov za industrijske predmete; in ko je prilika nanesla, so Avstrijci zahtevali revizijo, dosegli zboljšanje svoje agrarne zaščite, v zameno nam pa niso dali skoro ničesar. Sedaj, ko se je Avstrija postavila popolnoma na noge, pa je začela voditi naravnost agresivno kmetijsko zaščitno carinsko politiko. Tu je v prvi vrsti poleg Madjarske prizadeta naša država in ravnokar se vršča pogajanja kažejo, da se Avstriji mudi s to carinsko politiko, ker bo navsezadnje mogoče le prišlo do, onega znanega dveletnega carinskega premirja, o katerem bo v kratkem razpravljalo Društvo narodov.

V Avstriji prevladujejo, kakor je videti agrarni interesi. Že svoječasno se je industrija upirala zahtevam agrarcev, ker je vedela, da bo to pospeševanje kmetijstva plačala s tem, da se bodo pač spremenile uvozne carine za avstrijske industrijske proizvode v državo, katerih agrarnemu izvozu v Avstrijo preti nevarnost. Tudi sedaj je glavna zveza avstrijske industrije ponovno poudarila svoje stališče, toda najbrže ne bo uspela. Na drugi strani je pa tudi naša industrija proti tej avstrijski trgovinski politiki, ker daje Avstrija preveč koncesij industrijskega značaja v zameno. Sploh so ta pogajanja za nas v toliko neugodna, ker se pripravljamo na temeljito revizijo naše carinske tarife in se moramo za sedaj pogajati še zorirom na sedanje carinske carinske in tarifne razmere. Ne vemo, če se bodo uveljavila v teh pogajanjih že načela naše nove carinske politike.

Na drugi strani je vendarle pretežen naš interes, da izvažamo v Avstrijo čim več kmetijskih proizvodov, in pri večini teh proizvodov sedaj ni več toliko tangirana Slovenija, kakor druge pokrajine države. Upati je, da se bo vsaj zdaj, ko je že zadnji čas in ko pomenijo avstrijske zahteve skoro prestanek našega izvoza v Avstrijo, stališče naše delegacije, ki ima težko nalogo na Dunaju, uveljavilo napram avstrijskim zahtevam. Danes je konkurenca na svetovnem tržišču za agrarne proizvode vsak dan težja. Naj opozorimo samo na veliko padanje cen kmetijskim proizvodom v preteklem letu in vse kaže, da cene še niso prišle na najnižjo stopnjo. Naše kmetijstvo, ki je tehnično zaostalo in ki se ima boriti tudi z drugimi težakimi, bo vsekakor izredno mnogo izgubilo,

V pomoč kristjanom v Rusiji!

Plameneč protest Apostolstva sv. Cirila in Metoda proti boljševiškem divjanju

Rim, 2. febr. l. »Osservatore Romano« je na vodilnem mestu objavil silno učinkujoč protest Apostolstva sv. Cirila in Metoda proti preganjanju kristjanov v Rusiji. Protest se glasi:

»Z bolestjo v duši opazuje Apostolstvo sv. Cirila in Metoda od začetka novega položaja v slovanski Rusiji protikristjansko delovanje sovjetov in sočustvuje z nedolžnimi žrtvami brezbožnih oblasti. Vedno je obsojalo nečloveške metode uzurpatorjev in nikdar ni prenehalo pozivati svoje člane k gorečim molitvam za trpeče katoliške in pravoslavne brate in sestre.

Po nezaslišanih grozovitostih, ki so dosegle konec leta 1929. in zlasti v divjanju boljševikov za časa zadnjih božičnih praznikov svoj višek, ko je protikrščansko, peklenko sovraštvo hotelo udušiti oznanilo miru svetih božičnih praznikov, pa ne more apostolstvo sv. Cirila in Metoda še naprej molčati. Zaradi tega je predsedstvo apostolstva razpravljalo o verskem položaju v Rusiji in soglasno sklenilo, da povzdigne svoj glas v javen protest proti izzivalni kršitvi najosnovnejših človeških pravic do svobode od brezbožnega boljševizma v Rusiji, prav tako pa tudi proti uničevanju tisočletne krščanske kulture in npravnosti in proti okrutnim morilcem nedolžnih in neoboroženih ljudi istega slovanskega naroda!

Osrednji odbor Apostolstva sv. Cirila in Metoda obsoja z vsem ogorčenjem to nizkotno

žalitev človeških pravic s strani sovjetske vlade in smatra vsa njena nastala prizadevanja v tej smeri za zemeljske kulturne dobrin, ki so lastne človeku dostojanstvu in ki jih je človeška družba skozi stoletja branila proti vsaki tiraniji. Apostolstvo svetega Cirila in Metoda hoče s tem protestom predramiti vest javnosti in jo vzbuditi iz ravnodušnosti in brezčutnosti do brezmejnega trpljenja, ki ga trpi naš bratski ruski narod.

Obenem pa pozivlja vse češke in slovanske katolike, da se z vročimi molitvami in dobrimi deli zavzamejo za preganjano kristjansko čredo v nesrečni Rusiji, ko vendar pripada nam vsem skupnim duševnim očetom in slovanskim apostolom Cirilu in Metodu.

Za osrednji odbor: nadškof Leopold Prečan, predsednik, prelat Franc Jemelka, tajnik.

Protesti Angležev, Švedov, Fincev in drugih

London, 10. febr. l. Po vsem svetu se vedno bolj množe protesti proti bogokletnemu boljševiškem preganjanju kristjanov. Kakor lavina raste ogorčenje kristjanskega sveta in vedno konkretnější postaja protest kulturnega sveta.

Tako se je na Škotskem ustanovil narodni odbor proti preganjanju kristjanov in za pridobitev verske svobode v Rusiji. Enak odbor se je ustanovil tudi v Nemčiji. V zad-

njem času so se vršili tudi na Angleškem številni protestni shodi proti boljševiškem divjanju. Dne 18. t. m. pa bodo posebno veliki protestni shodi po vseh večjih angleških mestih.

V nedeljo se je vršil enak protesten shod v Oslu na Norveškem, slični shodi pa so napovedani že v Nizzi, na Finskem in tudi na Češkoslovaškem.

Posebno veliko je ogorčenje Anglije. Generalni tajnik gibanja za pomoč ruskim kristjanom je izjavil: »Kako bi mogli živeti v miru mi, ki verujemo v Boga, če se na tako nezaslišan način tepta verska svoboda v Rusiji. Sramotno in ponižujoče bi bilo, če se ne bi pridružili protestu kulturnega sveta.«

Švedski protestanti so poslali oster protest sovjetski vladi proti preganjanju vernikov in zahtevali, da imajo ti iste pravice kot drugi državljani. Sličen protest je odposlala tudi zveza švedskih pastorejv.

Povsodi, po vsem kulturnem svetu se vzbuja človeška vest, povsodi raste ogorčenje nad brezbožnim divjanjem boljševikov. Nobenega dvoma ni, da bo prebujena vest človeštva tudi imela pozitiven uspeh.

Pariz, 10. februarja. D. Po žalni službi božji za zafirane ruske vernike je priredila francoska protestantska federacija protestno manifestacijo proti verskemu terorju v Rusiji. Predsednik federacije je zahteval, da je treba oklicati križarsko vojno proti sovjetom, ki se prizadevajo iztrebiti krščanske tradicije.

Zbližanje med Vatikanom in italijanskim držav'nim vodjo

„Glede mladinske vzgoje treba priti Cerkev nasproti“

Rim, 10. febr. l. Avdijenca glavnega tajnika fašistovske stranke Turatija pri svetem očetu, ki je trajala nad eno uro in en četrt, je umevno napravila v vseh krogih najglobljejši vtis. Kaj je privedlo do te avdijence najintimnejšega sodelavca Mussolinija pri papežu, se da najbolj sigurno posneti iz nekih značilnih pojavov zadnje dobe. Mussolinijev brat Arnaldo se je nedavno na provincijski skupščini Balille, govorec o pravicah in dolžnostih države glede vzgoje mladine, nepričakovano spoštljivo izrazil o zadnji okrožnici svetega očeta, ki poudarja pravice Cerkev v tem pogledu. Tudi »Popolo d'Italia«, organ stranke, je o tej okrožnici pisal na jako koncilijanten način. Obenem je »Tribuna«, poročajoč o Arnaldovem govoru, ostro zavrnila razne pisatelje, od katerih mnogi niti niso pravi fašisti, ampak so mogoče preje bili celo v zvezi s framasonerijo, pa skušajo napraviti razdor med državo in Cerkvijo. Iz tega se sklepa, da je državni

vodja Italije v zadnjem času dal razumeti, da je treba nehati polemiko z Vatikanom glede mladinske vzgoje in priti stališču Cerkev nasproti. To je bil po vsej priliki tudi glavni povod ter vsebina razgovora med svetim očetom in glavnim tajnikom stranke, dasi se po starodavni navadi Vatikana o takih stvareh varuje absolutna najstrožja tajnost. Pač pa se izve, da se bo jutri v torek, to je 11. t. m., ko poteče eno leto po podpisu lateranske pogodbe, v čast temu dogodku vršil svečan sprejem pri italijanskem poslaniku pri sveti stolici, na dan papeževemu kronanju pa istakšen sprejem pri papeževem nunciju pri Kvirinalu. Ob tej priliki bo tudi kralj podelil odstopivšemu kardinalu državnemu tajniku Gaspariju najvišji red italijanske kraljeve hiše, red Svete Anunacije. Ni dvoma, da bo v zvezi s tem, ako se glede vzgojnega vprašanja doseže popoln sporazum, tudi državni vodja Mussolini od papeža sprejet v avdijenci in odlikovan.

Pacelli - državni tajnik

Kardinal Gasparri se poslovil s sobotno objavo papeževga pisma

Rim, 10. februarja. D. Danes je kardinal Pacelli prevzel funkcije dosedanjega kardinala, državnega tajnika Gasparrija s tem, da je on, ne pa kardinal Gasparri ob 9 zjutraj prišel v državni sekretariat. Bivši berlinski nuncij je šel takoj nato k papežu v daljšo avdijenco. Ta tiho izvršeni prevzem urada v širši javnosti še ni znan. »Osservatore Romano« bo

to morda danes, morda pa tudi šele jutri ob oubletnici podpisa lateranske pogodbe podčrtal. Kardinal Gasparri bo ostal še nekoliko dni v svojem dosedanjem uradnem stanovanju, dokler ne bo pripravljena vila v Rimu, ki mu jo je papež daroval. Kardinal, državni tajnik Gasparri se je torej poslovil od svojega urada s sobotno objavo papeževga manifesta proti boljševizmu.

Predsednik Estonske v Varšavi

Varšava, 10. febr. AA. Včeraj popoldne je predsednik estonske republike Strandman sprejel člane estonskega poslaništva in estonske kolonije v Varšavi. Zvečer je Strandman

kajti avstrijski trg pomeni za nas veliko: leta 1928 smo izvažali v Avstrijo za 149 milj. Din žita (slaba letina, drugače več), sadja za 82, raznih ind. in drugih rastlin 23, živine 349, mesa 128, jaje za 85 milj. Din. V prvi vrsti mora naša trgovinska politika gledati na to, da ohrani našim proizvodom stara tržišča, seveda je poleg njih treba iskati novih. Toda stara tržišča se morejo v veliki meri vzdržati le s pametno carinsko politiko, dočim mora naše gospodarstvo za pridobitev novih tržišč poiskati druga pota in načine.

sprejel člane diplomatskega zbora, nato pa je njemu na čast priredil predsednik poljske republike Mošicki, svečano večerjo, na kateri sta oba predsednika imela govore. V teh govorih sta poudarjala prijateljske vezi, ki spajajo obe državi. Večerji so prisostvovali vsi člani vlade, diplomatski zbor in zastopniki civilnih in vojaških oblastev. Po večerji je bila zabava v dvorcu predsednika poljske republike.

Belorusi dobili svojo stolico na varšavski univerzi

Varšava, 10. febr. AA. Na univerzi v Vilni je bila ustanovljena stolica za beloruski jezik. S tem se je ugodilo zahtevam Belorusov, ki jih je na Poljskem okrog 1 milijon.

75 letnica nadškofa Bauerja

Zagreb, listi o velikem nasledniku velikih škofov

Zagreb, 10. februarja. Z. Povodom 75 letnice zagrebskega nadškofa dr. Anton Bauerja prinašajo današnji listi »Obzorje«, »Hrvatska Straža« in »Jutarnji list« njegovo sliko ter članke njemu na čast. Dr. Svetozar Rittig, zagrebski župnik, opisuje njegovo delo pod tujim jarmom, ko se je hrvatski narod desetletja mučil v politični borbi proti tujcem. Madjarski režim mu je delal vedno težkoče ter mu ni dovolil, da bi postal vseučilišni profesor. Nadškof dr. Bauer je leta 1914. sprejel težko in odgovorno mesto kardinala Hauke. Jurija Draškovića, in ostalih velikih škofov.

V stari državi je imel katolicizem svoj prvenstveni položaj napram drugim veroizpovedim. Nova država je v verskem oziru prej pravoslavna ter pridejo na dnevni red nova politična, kulturna in socialna vprašanja. Po svetovni vojni je katoliška cerkev po vsem svetu prišla v težak položaj in tako tudi v naši državi. Od leta 1918. vrši nadškof Bauer najvišjo cerkveno službo v naši državi. V vseh krogih se smatra kot službeni zastopnik katoliške cerkve in katoliškega episkopata v kraljevini Jugoslaviji. Narod in državne oblasti imajo v njegovo osebnost neomejeno zaupanje, ter vidijo v njem zadnjega iz slavne generacije naših velikih škofov Strossmayerja, Stadlerja in Mahniča. Njegov nacionalizem je služil kakor Strossmayerjev v težkih političnih borbah proti tujemu sistemu.

Posvetovanja rektorjev

Belgrad, 10. febr. b. Rektor ljubljanske univerze dr. Dolencec, ter rektor zagrebske univerze dr. Belobrk sta danes prispela v Belgrad na posvetovanje z rektorjem belgrajskega vseučilišča dr. Mitrovičem. Ljubljanski in zagrebski rektor sta prispela v Belgrad na povabilo prosvetnega ministra. Po končani konferenci so vsi trije rektorji skupaj obiskali prosvetnega ministra dr. Maksimovića ter z njim razpravljali o novem vseučiliškem zakonu. Kakor znano, je vrhovni zakonodajni svet sprejel končno redakcijo vseučiliškega zakona. Ker so ostale nekatere stvari nerešene, je prosvetni minister pred definitivno objavo zakona in pred njegovim uveljavljenjem povabil vse tri rektorje na posvetovanje, da z njimi v sporazumu določi končni tekst tega zakona. Posvetovanja se bodo nadaljevala. Kakor znano, se z novim zakonom v glavnem ne menja mnogo. Zanimivo je, da pravi zakon, da je učni jezik na vseh univerzah srbohrvatski. Upamo, da bo ta načrt v definitivnem zakonu popravljen in da dobi tudi slovenski jezik svojo veljavo.

Seja vlade

Belgrad, 10. febr. AA. Danes je bila seja ministrskega sveta od 12 do pol 14 pod predsedništvom predsednika ministrskega sveta in min. notranjih zadev generala Živkovića. Na seji je poročal zastopnik ministra zunanjih poslov minister brez portfelja dr. Kosta Kumanudi o dokončanem sporazumu z Bolgari glede dvolastniških imen ter reda in mira na meji. Ministrski svet je vzel poročilo na znanje. Razen tega so na seji razpravljali o tekočih poslih.

Seja gl. sanitetnega sveta

Belgrad, 10. febr. AA. Glavni sanitetni svet kraljevine Jugoslavije je imel dopoldne prvo plenarno sejo, na kateri je bila opravljena razdelitev v odseke. Na seji so bili vsi člani sanitetnega sveta razen dr. Hamdija Karamahmedovića, ki se je opravičil z boleznijo. Sejo je otvoril minister za socialno politiko in narodno zdravje dr. Mate Drinković. Minister je pozdravil prisotne člane glavnega sveta ter jim v kratkih besedah zaželel uspešno delovanje. Za predsednika sveta je bil izvoljen dosedanjí predsednik sanitetnega sveta umirovljeni prof. medicinske fakultete prof. Milan Jovanović Batut. V odsek za znanstvena higijensko preiskovanja ter za zakon in pravilnike je bil izvoljen med drugimi extraordinarius medicinske fakultete v Belgradu dr. Matija Ambrožić.

Zakon o prodaji živil

Belgrad, 10. febr. b. Na predlog socialnega ministristva je bil danes podpisan zakon o nadzorovanju prodaje življenjskih potrebščin. Nove zakonske odredbe so zlasti, kar se tiče kazni, zelo stroge ter se prestopki v prometu z življenjskimi potrebščinami zelo strogo kaznujejo. Posebno velja to za razpečevanje življenjskih potrebščin, ki so na kakršnokoli način potvorbene. Zakon obsega odredbe o prometu z vsemi vrstami življenjskih potrebščin, o njihovi prodaji ter izgotovitvi. Na temelju tega zakona bo glavni sanitetni svet izdelal posebne pravilnike.

Trgovinski pogodbi z Egiptom in Romunijo ugasu

Belgrad, 10. februarja. b. Ker sta Romunija in Egipt spremenila v zadnjem času svoje carine, so prišle ob veljavo vse trgovinske pogodbe s tema dvema državama. Z ozirom na to se je v trgovinskem ministristvu določila komisija za zbiranje gradiva za pogajanja o novih trgovinskih pogodbah z Romunijo in Egiptom. Obe pogodbi sta zelo važni. Z Egiptom smo imeli zelo živahno trgovino, posebno z lesom in cementom, zato se bo vlada potrudila, da čimprej pride zopet do normalnih trgovinskih zvez z Egiptom, kakor tudi z Romunijo.

Automobilska nesreča v Belgradu

Belgrad, 10. februarja. AA. Inž. Siniša Makulin je vozil s svojim avtomobilom z veliko brzino po Balkanski ulici. Zavozil je v zid neke hiše in pri tem stisnil ob zid 3 pešce ter jih težko ranil. Inž. Siniša Makulin je pustil avtomobil na mestu in pobegnil.

Čsl. biološka postaja se ustanovi na Rabu

Split, 10. febr. z. Češkoslovaški profesorji in docenti visokih šol so osnovali na Rabu češkoslovaško biološko postajo. Sklenili so začeti s pripravami že v letošnjem letu. Akciji pomaga lastnik hotela na Rabu g. Machar, rodom Čeh. Dal je na razpolago zemljišče za oodoče zgradbe, prostore in začasno uporabo ter svoj motorni čoln.

Belgrajske vesti

Belgrad, 10. febr. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je bil na predlog ministra za socialno politiko in narodno zdravje imenovan za upravnika zavoda za umobolne za savsko banovino v Stenjevcu dr. Rudolf Herceg, sreški sanitetni referent v Petrinji.

Belgrad, 10. februarja. z. Imenovana sta nova komisarja za Zemun in Rak. Na Rak pride g. Aleksander Marković, policijski pisar.

Belgrad, 10. febr. AA. Včeraj je nastal ogenj v kavarni »Knjaževac« na Aleksandrovi ulici, ker se je razbelila cev pri peči.

Belgrad, 10. febr. AA. Včeraj je na Hajduk Veljkovem venci padel pod špediterski voz delavec Milić Žurić. Dobil je težke poškodbe.

Vesti iz države

Split, 10. febr. z. V nedeljo dne 16. t. m. je bo na svečan način proslavila obletnica kronanja papeža Pija XI. Tega dne bo v katedrali svečana služba božja. Zvečer ob 8 bodo istočasno zvonili vsi zvonovi Splita.

Split, 10. febr. z. Po daljšem odmoru je ponovno prevzel uredniško vodstvo lista »Nova doba« dr. Vinko Brajević. Radi bolezni dolgo časa ni mogel izvrševati uredniških poslov.

Zagreb, 10. februarja. z. Jutri bodo na svečan način končane devetdnevne v čast Lurški materi božji. Ob 6 zvečer bo procesija očetov jezuitov. V franciskanski cerkvi se bo vršila večerna služba božja s »Te Deumom«.

Dunajska vremenska napoved: Jasnó vreme. Zjutraj hudi mraz v nižavah, na gorah pa višja temperatura.

Schobrov povratek na Dunaj

Rimsko potovanje je brez osti proti drugim sosedom Avstrije — Vsebina razsodiščne pogodbe

Dunaj, 10. febr. D. Kakor pri povratku iz Haaga, je tudi včeraj dunajsko prebivalstvo z velikimi ovacijami pozdravilo zveznega kancelarja dr. Schobra, ko se je vrnil iz Rima, odnosno iz Radgone in Gradca. Dr. Schober je takoj zopet prevzel svoje posle in sprejel na Dunaju akreditirani diplomatski zbor, ki mu je čestital k uspehom v Rimu in k imenovanju za častnega doktorja na graškem in dunajskem vseučilišču. Pri tej priliki je poslanikom poročal o svojem bivanju v Rimu. Jutri bo poročal pravnemu odboru o isti stvari.

»Neue Freie Presse« zahteva v pozdravnem članku, da se rimsko potovanje ne sme napačno tolmačiti, in izvaja: Avstrija seveda nikakor ne namerava izrabití zopet pridobljenega prijateljstva z Italijo v protijugoslovanskem smislu. Taka enostranost bi nikakor ne odgovarjala avstrijski politični mentaliteti. Zato je bilo prav, da je zvezni kancelar z osebno otvoritvijo mostu v Radgoni in s kratkim obiskom na jugoslovanskem ozemlju je naprej nastopil proti takemu napačnemu pojmovanju. Nepravilno je, domnevati za razsodiščno pogodbo kak velik politični dokument. Dokument ne vsebuje prav ničesar, kar ni tudi v drugih takih pogodbah. Za razmerje Avstrije z Italijo tudi ni merodajno besedilo take pogodbe. Merodajna je potreba Avstrije, da razširja na vse strani dobrohotnost; merodajne so avstrijske gospodarske potrebe in upanje, da se na takem potu morejo doseči boljši odnošaji med nemškim narodom v njegov celoti in med Italijo. List naglašá nato, da se bo dr. Schober sedaj z vsemi silami lotil neodložljivega gospodarskega dela in dostavlja, da bo šlo za to, najti pri pogajanjih z Jugoslavijo srednjo pot, da ne bodo za avstrijsko industrijo nastale nove težkoče in nove prometne ovire.

»Neue Freie Presse« tudi kot prvi list objavlja bistveno vsebino z Italijo sklenjene razsodiščne pogodbe, ki obvezuje obe državi, da se morajo vsakršni spori, katerih ni mogoče rešiti diplomatskim potom, najprej predložiti poravnalni komisiji, ki mora naloženo delo dokončati tekom šestih mesecev. Če ne pride do poravnave, je spor predložiti razsodišču ali stalnemu mednarodnemu haaskemu razsodišču. Poravnalna komisija ima pet članov, vsaka stranka delegira v njo po ene

ga delegata, ostali trije člani komisije, med njimi predsednik, pa se imenujejo skupno. Oni ne smejo biti državljani ene ali druge stranke, temveč mora biti vsak pripadnik tretje države. Njihov mandat traja tri leta in se avtomatično podaljša za enako dobo, če se po preteku prvega roka ne ukrene drugače. Po treh letih se sme dolžnost predsednika prenesti tudi na drugega člana. Dokler teče poravnalni postopek, se morata obe stranki vzdržati vseh korakov, ki bi utegnili vplivati na sprejem predlogov poravnalne komisije ali na izvršitev razsodbe mednarodnega razsodišča ali pogodbenega razsodišča.

Italijanski gospodarski položaj

Dunaj, 10. febr. D. Glede predlogov gospodarske narave, ki jih je baje stavila Italija v Rimu dr. Schobru in med katerimi se je imenovalo tudi avstrijsko svobodno pristanišče v Trstu in italijanska carinarnica v Innsbrucku, izjavlja »Morgen«, da namerava Italija nuditi finančno pomoč za nameravano električno popolno železnico Gradec—Celovec kot direktno zvezo med Italijo in Madjarsko z bistvenim skrajšanjem dosedanjega pota za avstrijsko, madjarsko in italijansko izvozno blago. Vendar o teh in drugih načrtih ni bilo mogoče dobiti od dr. Schobra obvezne izjave. Ni potrebno še posebej poudarjati strateške važnosti take železnice.

Francoski komentar

Pariz, 10. febr. D. List »L'Ordre« označuje sklep italijansko-avstrijske prijateljske pogodbe kot manever Italije proti Franciji. Mussolini hoče s to pogodbo pritisniti na Francijo, da bi bila pripravljena ugoditi italijanskim zahtevam glede pomorske razorožitve in Tunisa, seveda pa tudi, da bi oplašil Jugoslavijo. Vendar ta pogodba ne bo spremenila politične slike osrednje Evrope. Avstrija nikakor ni opustila misli na Anschluss. Razen tega pri pogajanjih med Mussolinijem in dr. Schobrom ni bilo niti besedice govora o usodi 250.000 nemških južnih Tirolcev. Nemška in jugoslovanska manjšina v Italiji je zgubila vsako možnost, ohraniti svojo staro kulturo. Fašisti porabljajo vsa sredstva, da bi to tuje-rodno ljudstvo italijanizirali s silo.

Še nobenega sporazuma v Londonu

London, 10. febr. D. Kot rezultat prvih treh tednov konference ugotavljajo danes angleški listi na podlagi oficioznega sporočila angleške admiraltete, da med državami, zastopanimi na londonski konferenci, od sedaj ni bil dosežen sporazum v vseh bistvenih točkah. Anglija izjavlja, da je predlog Amerike o razorožitvi najboljših angleških bojnih ladij ravno tako nesprejemljiv, kakor ameriški protipredlog, da sme, če vztraja Anglija pri razorožitvi starih bojnih ladij, zgraditi takoj novo hitro bojno križarko s 30.000 tonami. Angleška admiralteta izjavlja dalje, da so ameriški predlogi o razdelitvi tonaže križark sprejemljivi samo tedaj, če pristane ta Francija in Italija na konferenci na to, da se izdatno zniža število in tonaža njihovih lahkih enot, in če je Francija pripravljena ravno tako potopiti svoje podmornice ali jih črtati iz gradbenega programa, kakor bi morala Anglija črtati torpedne rušilce in torpedovke, da se doseže pariteta te ladijske kategorije, ki jo zahteva Amerika.

Anglija je obvestila Ameriko koncem tedna o tem, da bi bil ameriški program samo tedaj sposoben za diskusijo, če bi bili Francija in Italija pripravljeni, dati bistvene razorožitvene koncesije glede lahkih ladij (podmornic, torpednih rušilcev) in če more Amerika objaviti dosežen sporazum z Japonsko. Obenem se ugotavlja na angleški strani, da sta se Anglija in Francija sporazumeli o razdelitvi ladijskih kategorij in o bistvenih transfernih določbah.

Japonska je obvestila ameriško delegacijo, da nikakor ne more sprejeti manj, kakor 70% tonaže pri velikih križarkah v razmerju s to ladijsko kategorijo najmočnejše anglosaksonske države. Japonska vztraja dalje pri 13 velikih križarkah, dočim ji je do sedaj Amerika hotela dovoliti 11 takih ladij. Francija je pripravljena, pristati na razorožitev vseh velikih bojnih ladij, če bi smela del svoje tonaže velikih križark prenesti na ladje po približno 16.000 ton z 12 colskimi topovi in s hitrostjo po 30 milj. Francija soglasno z Japonsko odklanja odpravo podmornic, bo pa jutri na plenarni seji konference predlagala še nadaljnje določbe o »počlovečenju« vojne s podmornicami.

Italija ostaja še nadalje samo opazovalec, dokler se konferenca ne izjavi pripravljena, da se določi najmanjša tonaža vsakega brodivja in da se razmerje moči posameznih brodivov med seboj določi za gotovo vrsto let (10 do 15). Ameriška delegacija je s tem rezultatom svoje »ofenzive« tem manj zadovoljna, ker edini neodvisni strokovnjak, admiral Joeses grozi, da se bo vrnil v Washington, da poroča senatu o »žrtvovanju« ameriških obrambnih potreb. V Ameriki že dve skupini senatorjev pobijata ameriški predlog, in sicer ona skupina, kateri ameriški načrt ni dovolj dalekosežen, in ona skupina, ki izjavlja, kakor Borah, da predlog prav za prav pomeni okrepitev, ne pa razorožitev.

Militarizacija Rusije

Vse prebivalstvo mora se vežbati za plinsko in kemično vojno

Moskva, 10. februarja. D. Danes je bil v Moskvi po paradi več kot 20.000 članov družbe Gosavihim organiziran unijski kongres te organizacije. Ta organizacija obsega sedaj okoli 5 milijonov delavcev in nameščencev in služi za okrepitev obrambne sile Sovjetske unije potom vežbanja prebivalstva v plinski in kemični vojni potom zbiranja denarja za letala, tanke itd. in potom vežbanja svojih članov za strelske in konjeniške oddelke. Kongres je otvoril Rikov

Drobne novice

Pariz, 10. febr. AA. V Tourniqués v severni Franciji je prišlo včeraj do velikih komunističnih demonstracij. Policija je aretirala pet oseb.

Pariz, 10. febr. AA. Maršal Foch je zapustil majhno hišico v vrednosti 60.000 frankov, ki jo je imel na Angleškem, angleški državi.

Madrid, 10. febr. AA. Bivši španski diktator Primo de Rivera, ki ie odpotoval na

oddih v San Remo, je pisмено obvestil vse člane bivšega parlamenta, da je ustanovil z ministri bivše vlade stranko, s katero bo nastopil pri volitvah in skušal braniti uspehe diktature.

Moskva, 10. februarja. D. V velikem državnem mlinu v Rostovu so se zgodile iz doslej neznanih vzrokov velike eksplozije, pri katerih je bilo ubitih šest delavcev, petnajst pa ranjenih. Domneva se, da je do eksplozije prišlo radi protirevolucionarne sabotaže.

Nove stranke v Španiji

Madrid, 10. februarja. AA Sanchez Guerra bo ustanovil stranko ustavne zveze, kateri bodo pristopili konservativci, liberalci in republikansko-socialistična skupina Alvareza. Primo de Rivera snuje stranko, katero bodo vodili bivši ministri diktature.

Dadrid, 10. februarja. D. C a m b o, od katerega se je pričakovalo, da bo ustanovil veliko desničarsko stranko, je izjavil, da hoče ustanoviti namesto enostranske liberalne in konservativne unije, valiko nacionalno Union Sacrée, da prepreči vrnitev diktature. Sanchez Guerra bo v svojem programu zahteval popolno priznanje suverenosti naroda in sklicanje parlamenta, ki naj odloča o državni obliki in o odgovornosti diktature.

Atentat na grškega delegata v Sofiji?

Atene, 10. febr. z. Danes zjutraj prinaša »Le progres« senzacionalno vest iz Sofije, da se je izvršil atentat na g. Papadakis, delegata pri grško-bolgarskih pogajanjih v Sofiji. Podrobnosti list ne navaja, ker je vsa stvar tajinstvena. Po atentatu je policija izvršila v Sofiji preiskavo ter ugotovila, da je delal g. Papadakis zjutraj v svoji sobi v ulici Carja Borisa. Zvečer pa, ko je prižgal luč, je nenadoma padel iz hiše na nasprotni strani ulice strel. G. Papadakis je takoj obvestil policijo, ki je nemudoma začela s preiskavo. Streljalo se je iz hiše nekega Kilova. Razlog poskušene atentata, ki je izzval v vseh sofjskih diplomatskih krogih velikansko senzacijo, ni znan.

Komunistični izgredi v Franciji

Pariz, 10. febr. AA. Današnji »Matin« priobčuje vest, da je v metalurgijskih in tekstilnih tovarnah v Belfortu izbruhnila stavka. Odbor stavkajočih je povabil iz Pariza komunističnega vodjo poslanca Cachina, da predseduje napovedanemu mitingu. Na postaji je vlak, v katerem se je pripeljal Cachin, sprejelo 100 tisoč ljudi, ki so hoteli spremiti Cachina v mesto. Tega policija ni dovolila ter je hotela množice razgnati. Zato je prišlo do spopadov, pri katerih je bil ranjen na obrazu tudi sam Cachin. Čeprav ranjen je Cachin vendarle imel napovedani govor, v katerem je med drugim poudaril, da vse stavke izvirajo iz političnih, a ne iz gospodarskih razlogov. Ker je kazalo, da utegne priti do novih izgredov, je intervenirala policija, ki je aretirala 20 oseb ter jih izročila sodišču.

Novi uboji v Chicagu

Newyork, 10. febr. D. Ker je bilo v zadnjih devetih dneh izvršenih v Chicagu devet umorov in več bombnih atentatov, ki so vznemirili vse mesto, je čikaška policija izvedla veliko racijo v zločinskem okraju mesta. V raznih skrivališčih je 155 detektivov prišlo 917 zločincev. Vendar med njimi niso našli nobenih »kraljev«, temveč samo zločince manjšega formata, kakor priložnostne zločince, žepne tatove, trgovce s kokainom itd., katere je policija povečini zopet izpustila. Zločinci še nadalje terorizirajo mesto in so v nedeljo ustrelili dva studenta, katera sta s svojim avtomobilom hotela prehiteti neki avtomobil.

Schober — častni doktor graške univerze

Gradec, 10. febr. AA. Včeraj popoldan je bil na svečan način promoviran na graški univerzi za častnega doktorja političnih ved, kancelar dr. Schober. Svečanosti sta se med drugimi udeležila tudi zastopnika jugoslovanskega poslanstva na Dunaju in konzulata v Gradcu. Dekan pravne fakultete je imel na zveznega kancelarja nagovor, v katerem je poudaril, da graška univerza podarja to najvišje odlikovanje zveznemu kancelarju dr. Schobru za velike zasluge za ustavno reformo in za vzdrževanje reda v državi. V svojem odgovoru je zvezni kancelar dr. Schober dejal, da bo tudi njegovo nadaljnje delo posvečeno blagru Avstrije. Zvečer je zvezni kancelar odpotoval na Dunaj.

Vesti iz Hrvatske

Zagreb, 10. februarja. z. »Hrvatska radišac« objavlja svoje poročilo o vajencih v letu 1929. Zaprošilo je za službo 1357 vajencev, medtem ko se je od strani delodajalcev potrebovalo 1574 novih moči. Nameščenih je bilo 1161 vajencev, od teh 30 v inozemstvu. Ti vajenci so namešчени v 50 raznih panogah gospodarstva. Največ jih je bilo iz Hrvatske in Slavonije, nato iz Bosne in Hercegovine ter Dalmacije. Za izobraževalne namene se je rabila vsota 882.000 Din.

Zagreb, 10. februarja. z. Danes se je vršila v trgovski in obrtni zbornici anketa o vprašanju krušnih kart. Zveza pekarskih obrtnikov je zahtevala, da se uvedejo stalne cene kruha in sicer 4 Din za vsak kos kruha brez ozira na vrsto. V današnjih prilikah bi znašala t.ž. takega kosa kruha 95 dkg. Te cene bi ostale stalne brez ozira na cene moke. Ako bi one moke padale, bi se zmanjšala teža krušnih blebcev in nasprotno. Zastopniki mestne občine so ta predlog odbili ter zahtevajo rešitev tega vprašanja v smislu obstoječih zakonskih predpisov.

Vseslovanski gasilski kongres

Meseca avgusta bo v Ljubljani 30.000 gasilcev

Ljubljana, 11. februarja.

Prve dni meseca avgusta bo v Ljubljani utrip življenja nenavadno oživel. Po Ljubljani bo kar mrgolelo modrih uniform, ki jih bo gotovo več, kakor navadno oblečenih ljudi. Gasilci pridejo v Ljubljano. Od vsepovsod: iz Čehoslovaške, Poljske, iz Bolgarije, iz vseh krajev naše države, iz zadnjih vasic Slovenije, pa tudi iz drugih, neslovanskih držav pridejo zastopniki gasilstva.

Vseslovanski gasilski kongres se bo vršil v Ljubljani od 1. do 4. avgusta. Vršil se bo pod visokim pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja. Nj. Vel. kralj je tudi obljubil gasilcem, da bo osebno prisostvoval velikim svečanostim, ki se bodo tedaj vršile v Ljubljani.

Iz Čehoslovaške in Poljske ter iz jugoslovanskih krajev bodo vozili v Ljubljano gasilce posebni vlaki. Čehoslovaški, poljski in jugoslovanski gasilci bodo prišli v množicah na kongres, ostali evropski narodi, tako Nordijci, Nizozemci, Belgijci, Francozi, Švicarji, Romani in drugi pa bodo poslali svoja zastopstva. Še nikoli ni v Ljubljani vladala taka mešanica jezikov, kakor bo tedaj, v prvih dneh avgusta.

V Jugoslaviji imamo pet gasilskih zvez: Jugoslovansko gasilsko zvezo, v kateri so vključeni v glavnem Slovenci, dalje Hrvatsko, bosansko-hercegovinsko, bačko, banatsko in pa srbsko. Vse te zveze so se dne 8. decembra 1929 združile v Zagrebu v skupno jugoslovansko gasilsko zajednico. Ta je zopet vključena v vseslovanski gasilski zvez, ki ima sedaj sedež v Pragi. Ker se predsednik menja vsaka tri leta in sta bila dosedaj predsednika Poljak in Čeh, pridejo sedaj na vrsto Jugoslavlani in ni izključeno, da se sedež vseslovanske gasilske zveze prenese letos v Ljubljano. V Jugoslaviji je se-

daj 52.000 organiziranih in izvršujočih gasilcev.

Pripravljalna dela za kongres se v polnem teku. Izvoljen je bil že poseben odbor, ki ima 12 odsekov. Ta odbor ima nalogo, da pripravi vse potrebno, da bo kongres kar najlepše potekel.

Prvi dan kongresa, dne 1. avgusta, se bodo vršili sprejemi tujih zastopnikov in gasilskih čet.

Drugi dan se bo s posebno slovesnostjo praznovala 60. letnica najstarejšega našega gasilskega društva: Prostovoljnega gasilskega in reševalnega društva v Ljubljani. Obenem bo ta dan odkrit nagrobni spomenik Barletu, pokojnemu gasilskemu starosti.

Popoldne se bo vršilo že prvo zasedanje vseslovanske gasilske zveze, zvečer pa se bo vršil slavnostni banket s povskim koncertom Glasbene Matice in koncertom godbe dravske divizije.

Na glavni dan kongresa, v nedeljo 3. avgusta se bo vršila na Kongresnem trgu gasilska služba božja. Nato se bo vršil velik obhod po mestu. V sprejedu bodo gasilske čete, žensko v narodnih nošah in najmanj šest godb. Nato se bo vršilo slavnostno zasedanje vseslovanske gasilske zveze v magistratni dvorani. Popoldne pa se bodo vršile gasilske vaje na Stadionu. Gasilske vaje bodo za Ljubljano nekaj izrednega. Vsebovale bodo proste vaje, vaje s sekiricami, mokre gasilske vaje itd.

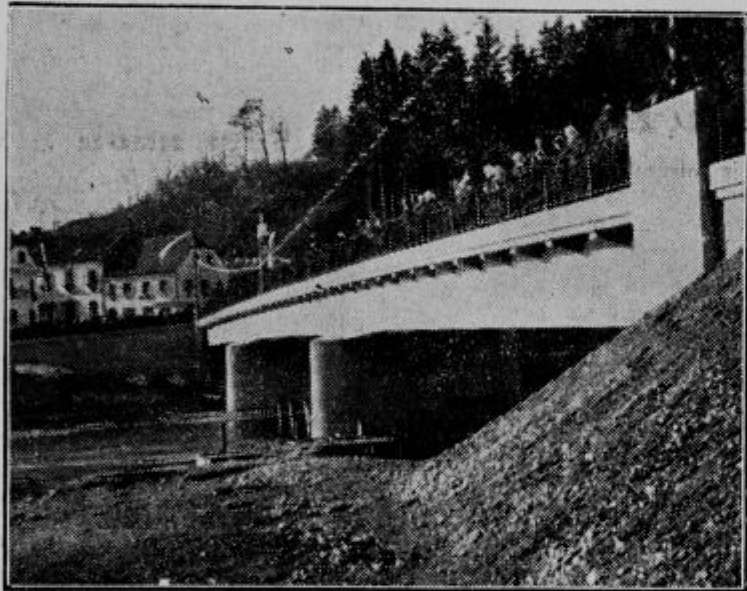
V ponedeljek 4. avgusta pa bodo na vrsti razni izleti.

Za Ljubljano in Slovenijo sploh bo ta ogromni gasilski kongres obenem tudi najboljša tajska propaganda. Naši gasilci pa veljajo: Na delo, da se bo slovensko gasilstvo častno postavilo pred tujci!

Most med Avstrijo in Jugoslavijo

Gornja Radgona, 10. februarja.

Natančno poročilo o otvoritvi radgonskega mostu je priobčil že današnji Slovenski list. Slovesnost se je izvršila kar najbolj svečano, katero je povzdignila še prisotnost visokih avstrijskih in jugoslovanskih vladnih ter cerkvenih dostojanstvenikov ter ogromne množice ljudstva. Slovesnost se je spremenila spontano v iskreno manifestacijo za čim tesnejše sodelovanje pri skupnih gospodarsko-političnih interesih.

V jugoslovanski delegaciji so bili ban ing. Sernee, mariborski škof koadjutor dr. Tomažič, banov pomočnik dr. Pirkmajer, mariborski okrožni inšpektor dr. Schaubach, banski svetnik dr. Seneković, jugoslovanski generalni konzul na Dunaju Ljuba Gjorgjevič, načelnik banskega gradbenega oddelka ing. Kraje in mnogi drugi. — V avstrijski delegaciji pa so bili zvezni kancelar dr. Schöber, graški vladika dr. Pawlikowsky, ministra dr. Hainisch, inženier Schumy, štajerski deželni glavar dr. Rintelen in pa avstrijski belgrajski generalni konzul dr. Plönnies.

Da so graditelji uporabili za most to konstrukcijo, je bil vzrok v terenu. Vsak drug način temeljev bi most znatno podražil. Pred otvoritvijo so most preizkusili z obtežitvijo. Teža raznih vozil je znašala 8000 kg, cestni valjar pa 14.000 kg. To bi torej pomenilo, da most prenese težo 400 kg na kvadratni meter pri enakomerni razdeljeni obtežitvi.

Most je zgradila velika stavbna tvrdka ing. A. Spritzer, d. d. v Gradcu in na Dunaju. Gradbo sta nadzorovala Gradbena direkcija v Ljubljani in gradbeni oddelek deželne vlade v Gradcu. Po medsebojnem državnem dogovoru so graditelji uporabili material sorazmerno iz obeh držav. Železo so dobavili Avstriji, cement (42 vagonov) pa cementna tovarna »Dalmatiaz«, d. d. v Kaštelu Sućureu.

K stroškom gradbe, ki znašajo 370.000 šilingov ali 2.960.000 Din, sta prispevali obe državi vsaka polovico. Most je bil dovršen že sredi januarja, svečano pa je bil odprt včeraj.

Naj bi novi most res vršil ono nalogo, ki jo je izrazil graški vladika dr. Pawlikowsky v svojem govoru: »Novo zgrajeni most naj ne veže samo skupnosti interesov obeh sosednih narodov, temveč tudi njih srea in duše!«

Kdor išče, na'de

Št. Jernej na Dolenjskem, 8. februarja.

V četrtek, dne 6. februarja, je bil semanji dan. Pa je stara in obenem prav grda navada, da ljudje ob takih prilikah malo preveč pogledajo v kozarec, tudi taki, ki bodo ob drugih prilikah petkrat obrnili dinar, preden ga bodo dali iz žepa. Zlasti pa še fantje radi pogledajo ob taki priliki v gostilno, pa ne samo v eno, ampak kar v več. Hitro dobijo sebi primerno družbo, v kateri, mislijo, da se bodo počutili par uric prav dobro. Pa je že tako, da se ne redkokrat za kako stvar malo preveč navdušijo in takrat se ne znajo več zatajiti: vino jih je omamilo, zato tudi vino naredi svoje...

Proti večeru že so imeli fantje v gostilni na Prekopi še precejšno količino dobre kapljice, čeprav so bili že mokri zunaj in znotraj. Pa pride mimo po opravih fant njihove starosti in ga hočejo dobiti med se s prav prijaz-

nim povabilom, da bi tudi on plačal za en šefan. Seveda se je fantu vse to zdelo neumno in je povabilo odklonil. Pa je bila zamera že tu. Ko se je vračal domov, ga »najpogostejši« počaka, seveda ne praznih rok, tudi ne morda zato, da bi mu ponudil kozarec kapljice, ampak s kolom v roki. Pa je že resničen pregovor, da kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade. Napadeni se je seveda branil in v silo branu zadal napadalec takole za spomin precejšno rano, da je moral iskati zdravniške pomoči. Poleg tega bo imel pa še s sodiščem opraviti. — Kdor išče, ta najde!

Vlom v kočevsko pošto

Vlomilca pri eta na Grosupljem

Kočevje, 9. februarja.

Že v zgodnjih jutranjih urah se je raznesla po vsem mestu bliskovito vest, da je bilo davi vlomljeno v kočevski poštni urad. Nekako ob pol šestih zjutraj je bil zbrujen po poštne službi poštni nadupravitelj g. Anton Vujčić in opozorjen, da gre za poštni rop. G. nadupravitelj je šel takoj v poštni urad, kjer je ugotovil, da je bilo v nedeljskem jutru vlomljeno v pošto blagajno.

Pismošča, ki je opravljal danes zjutraj odpravnisko službo za jutranji vlak, ki odide iz Kočevja ob 5.45, je ob vstopu v pisarno, ki služi za odpremo pisemskih pošilk, zaslišal v sosednji sobi šum. Misleč, da more biti to miš ali podgana, je stopil v sobo, kjer se nahaja poštna blagajna. Ob vstopu v sobo je zagledal poštno blagajno nekoliko premaknjeno in — vlomljeno. Zadaž za blagajno je zagledal v sobni steni veliko luknjo, ki je vodila v klet, ki je zidana za hišo. Takoj ob blagajni je zapazil na tleh rokavico, v kleti pa je pustil ropar tudi kramp, s katerim je izpodkopal zid. Da se je mogel splaziti skozi luknjo do poštne blagajne. Ropar si je torej izbral do blagajne direktno pot: prišel je k poštne poslopju od zadnje strani, odprl vrata kleti, ki je zidana iz poslopja, nato pa naperil kramp natanko na mesto, kjer je stala poštna blagajna. Ropar je moral biti v tem zelo dobro poučen. Vlomilec je ravnal tudi skrajno previdno. V hiši sami spi družina prokurista g. Josipa Ilca, poleg hiše pa je nekaj korakov naprej nastanjena kočevska orožniška postaja. Čudno je le, da je vlomilec izvršil vlom v zgodnjih jutranjih urah in to tik preden je prišel poštni uslužbenec za odpravo pošte na jutranji vlak. Sklepa se, da je naporno delo pri izpodkopavanju zidu v hiši, ki je bila pozidana šele pred tremi leti, dalo veliko zamude. Ropar je iz poštne blagajne izropal 19.000 Din.

O drznem vladu je bila obveščena takoj orožniška postaja in ljubljanska policija, ki je bila naprošena, naj pošlje v Kočevje policijskega psa, kar je policijsko ravnanje tudi izvršilo. Telefonično so bile obveščene tudi ostale orožniške postaje. Na lice mesta je odšla v nedeljo dopoldne tudi sodna komisija, ki je ugotovila dejanski stan.

Kočevski poštni urad je nastanjen v hiši g. Josipa Ilca. Hiša stoji ob najpogostejši ljubljanski cesti, ki vodi na kolodvor. Hiša ni na samem, ker so malo naprej v nekdanji kočevski bolnišnici nastanjeni orožniki, na desno pa ima kočez ulico hišo sedlar g. Engele. V mestu in okolici krožijo različne govorice, ki nimajo prave podlage. Ropar spravlja nekateri v zvezo z že izvršenima dvema ropoma na kočevsko pošto ambulanco, kjer je bil izropan izključno denar kočevskega poštne urada. Vsekakor pa je moral biti ropar dobro poučen o uradnih prostorih, o položaju blagajne, ki je sistema Wertheim. Delal je skrajno previdno, kar dokazuje dejstvo, da je ropal orokavičen.

Kako sta bila vlomilca prijeta. — Kdo sta.

Ljubljana, 10. januarja

Prej nego bi človek mislil, se je vlom na kočevsko pošto nepričakovano hitro pojasnil. Javnost še ni niti dobro vedela o vladu in že sta bila vlomilca prijeta, rešena pa je tudi večina ukradenega denarja.

Vlomilca sta bila prijeta v nedeljo zvečer na Grosupljem. Ljudje so videli dva mlada tujca s potepinskimi obrazi, kako sta zavila v gostilno. Orožniki so zvečer kontrolirali po vasi ter pregledovali gostilne. V neki gostilni so našli oba tujca. Čeprav njuna obleka ni kazala, da bi bila kaj boljšega, še manj pa njuna obraza, sta se vendar pošteno gostila in zalivala s pijačo. To in pa njuna zbehanost, ko so vstopili orožniki v gostilno, je seveda vzbudilo sum orožnikov, ki so obema napovedali aretacijo.

Preiskava je odkrila takoj senzacionalne stvari: orožniki so našli pri obeh vse polno vlomilскеga orodja in pa tudi lep znesek denarja: 15.800 Din, to je večina plena, ki sta

Če rabite zanesljive britvice Gillette, se boste vselej brezhibno brili.

Izredno ostro rezilo iz najboljšega jekla reže pri vsaki potezi z aparatom. Kupite pravočasno nove britvice Gillette!

Gillette

ga oba vlomilca dobila na kočevski pošti. Orožnikom, ki so bili o vladu v Kočevju že obveščeni, je postalo takoj jasno, da imajo v rokah prava vlomilca.

Pa tudi sama nista tega tajila. Denar, vlomilsko orodje in pa dejstvo, da sta izstopila na kolodvoru v Velikih Laščah, odkoder sta jo mahnila peš proti Grosupljem, vse to ju je izdalo. Oba vlomilca govorita nekako slovensko tržaško narečje, pomešano s kopico italijanskih izrazov.

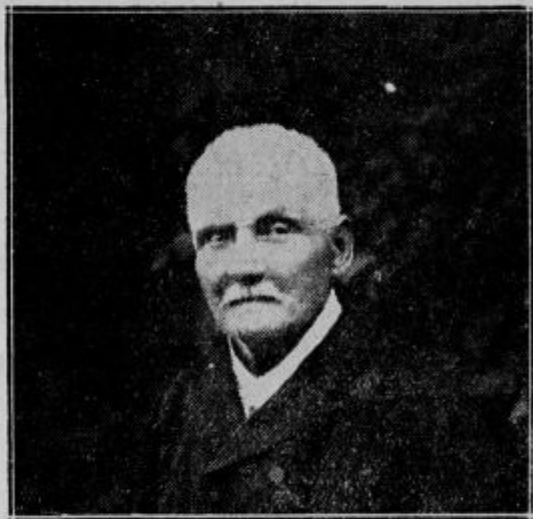
Oba še mlada človeka, lažeta, kakor pes teče. Pravita, da jima je ime Švigelj in Simčič, pa ti imeni sta si najbrže izmislila. Zakaj, ko navajata rojstne podatke, večkrat zaideja v protislovja.

Noč sta oba vlomilca prebila na Grosupljem, davi ob pol 8 pa ju je orožniška patrulja privedla v Ljubljano. Bila sta izročena v sodne zapore, zasliševal pa ju bo preiskovalni sodnik dr. Gorečan.

Kriminalisti pričakujejo od preiskave še nekaj bolj senzacionalnega. Vsako leto na pomlad se priklatijo iz Goriškega in Primorskega številni potepuhi, ki prav drzno kradejo in vlamljajo po Sloveniji. Ljubljancanom je še prav dobro v spominu drzna Marušičeva vlomilska tolpa, ki je izvršila v Ljubljani lepo število drznih in velikih vlovov. Ni izključeno, da sta mlada tržaška potepuha člana take in morda celo prav Marušičeve tolpe ter da sta bila poslana v Jugoslavijo kot predstraža. Vlom v Kočevju se jima je sicer posrečil, toda bila sta kar kmalu prijeta. Še dolgo bo trajalo, predno bosta mogla svojim tovarišem poročati o svojih uspehih ali boljše neuspehih na vlomilskem polju. Grosupljskemu orožništvu pa k temu uspehu čestitamo.

V 90. letu

G. Ignac Nučič, policijski nadzornik v pokoju, je bil rojen 31. januarja 1841 v Ljubljani. Sedaj živi kot upokojenec v Št. Vidu nad

Ljubljano ter je kljub svoji visoki starosti in po težki policijski službi v Trstu še vedno vesel in zdrav ter dobro ohranjen.

Mož je doživel mnogo veselih pa tudi težkih ur v svojem življenju. Bog mu daj doživeti še dokaj veselih in zdravih let v prijetnem počitku pod Šmarno goro!

Ali šola preveč zahteva od otrok?

25.

Ne vem sicer g. urednik, ali boste sprejeli moje vrstice, ker se Vam bodo zdele nazadnjaške. Po mojem prepričanju in dolgoletni skušnjaji pa niso. Poučujem v osnovnih šolah sedaj že nad 20 let — pa ne kje v lepih mestih ali trgih, ampak po hribovitih in blatnih Slovenskih gorah. V tem delu za naš mali narod sem pa prišel do prepričanja, da morajo otroci v teh razmerah začeti hoditi v šolo veliko premudi. Ali veste vi, mestni in trški otroci, starši in vzgojitelji, kakim junaki, občudovanjem vredni junaki so otroci v hribovitih blatnih kraji naše lepe zemlje? Sedaj mora otrok začeti hoditi v šolo s končanim šestim letom. On začne; pride v šolo blaten od nog do glave, poškrbljen z blatom po obrazu, rokah, nogah, obleki, izdelan, truden — saj je marsikateri moral oditi od doma še ob sedmih, da pride do devetih v šolo. Rad bi poznal mestne matere, ali bi mogle videti tako žrtev svojih otrok! Od takega otroka naj bi sedaj zahtevali, da pazi, da je vester in vesel, ko mu pa oči ležejo skupaj od utrujenosti ali pa je na dolgi poti pre-

zebel, da se ne more ogreti. Ima mokre noge, tako da je marsikje v razredu, kakor v kaki starinarini, ker se morajo otroci sezuti, da si posušijo obuvale in noge. Skratka: teh naporov otrok v tej mladosti brez škode za svoje zdravje in svoj razum ne more prenesti, zato tudi strašno slab napredek v prvem razredu in skoraj isto delo za učitelja in kateheta v drugem. Ako bi začel hoditi otrok v šolo vsaj eno leto pozneje, bi na koncu drugega šolskega leta v splošnem vedel isto, kakor vedel na koncu tretjega. Koliko pa bi trpel manje telesno!

Da se razredi ne prenapolnijo, morajo otroci priti v višje razrede in tako se zgodi, da pride večina otrok v zadnji razred že po končanem četrtem šolskem letu in tu mora sedaj sedeti do tri in še več let. Koliko, posebno talentiranih otrok se potem dolgočasi v zadnjem razredu! Ako so taki otroci slabo vzgojeni, iz slabih hiš, pokvarijo in pohujšajo neštete dobre tovariše in tovarišice. Še marsikaj drugega bi se dalo navesti v prilogi poznejšemu začetku šolskega obiskovanja in prepričan sem popolnoma, da bi končni uspeh bil isti, ako ne še boljši.

Ban g. ing. Sernee se pozdravlja s kanclejem Schöberom.

Pri slovesni otvoritvi so govorili: najprej dr. Rintelen, nato pa pomočnik bana dr. Pirkmajer, vladika dr. Pawlikowsky in škof koadjutor dr. Ivan Tomažič, ki sta blagoslovila most, zatem pa sta govorila dr. Hainisch in ing. Kraje. Konec 1,25 m široka hodnika. Ograja je iz železnih palic.

Mesto milijonarjev in zločincev

Ameriški časopisi so pred kratkim poročali, da so čikaški zločinci z dinamitom pogrnili v zrak tri velike trgovske hiše in to najbrž iz maščevanja, ker jim dotični trgovci niso hoteli plačati določene odkupnine.

Zločinci v Chicagu so najbolj razupiti po vsem svetu. Trditev, da bo v Chicagu vsakdo, ki bi nesel v odprti roki novce za 5 centov, napaden, ni nobena šala, ampak resnica. Chicago je mesto, ki je polno milijonarjev, a obenem tudi mesto, prepolno zločincev.

Chicago je sedež ameriške velike industrije in ameriškega kapitala. Jasno je, da je to največji vzrok, da je v Chicagu toliko zločincev. Tam, kjer je na eni strani razkošje, kjer nosijo dragulje milijonske vrednosti in kjer škripljejo blagajne pod težkim bremenom zlata in kjer je na drugi strani skrajna beda in uboštvo, tam se rodi največ zločinov. Čikaški policiji ne moremo očitati, da je nesposobna ali nedelavna, toda proti zločincem je brez moči. Organizacija zločincev je tako popolna, da policija ne opravi ničesar.

Kakor je na eni strani organiziran kapital, tako so na drugi strani organizirani zločinci. Tudi ti imajo svoje karte in trupe, ki izvršujejo svoje akcije v največjem slogu in z najmodernejšimi tehničnimi pripomočki. Zločinci se ne spravijo na posel nikdar posamič, ker v tem slučaju jim zapor ne odide. Sam zločinski kartel jih včasih izroči v roke policiji. Zato pa največkrat trpe žeparji in »manjši« vlomilci namesto pravih organiziranih zločincev, ki delajo po vseh pravih zločinskih taktikah in strategijah. Policija je brez moči in njena akcija je delno uspešna le tedaj, kadar se spopadeta dva

nasprotna zločinska kartela. Tedaj je videti na čikaških ulicah edinstvene prizore. — Oklopni avtomobili s strojnimi puškami drve po ulicah, streljajo na vse strani, ljudje beže v hiše, ker pri takih medsebojnih obračunih trpe največ mirni pasantje. Rezultat takega klanja je do 20 mrtvih in dvakrat toliko ranjenih. Policiji je na ta način prihranjeno, da se sama bori z zločinci.

Odkar pa so v Ameriki uvedli prohibicijo, pa je nastal nov »red« zločincev, namreč tihotapci z alkoholom. Ker tihotapstvo z alkoholom precej nese, je pa tudi zelo nevarno, se navadno tihotapci z alkoholom rekrutirajo iz vrst pravih zločincev. Prohibicijski agentje so vedno pripravljeni spustiti se v bitko s tihotapci, če slučajno odkrijejo kako njihovo gnezdo. Tihotapci se redkokdaj udajo in če so pravočasno obveščeni o odkritju, se hrabro upro s strojnimi puškami in bombami.

Moč zločinskih organizacij se kaže tudi v tem, da jim plačujejo ameriške tvrdke nekak davek, če nočejo, da bi njihova podjetja zletela v zrak, kajti zločinci se nikdar ne šali. To nam kaže tudi zgoraj omenjeni dogodek. Obstoji nekak tih sporazum, po katerem plačajo trgovci in industriji gotovo vsoto, ki pa ni tako majhna in zločinski kartel jih pusti v miru in jih obenem tudi ščiti pred kakim drugim kartelom. Med ameriškim zločinskim in poslovnim svetom obstojajo čudni odnosi. Pogosto se zgodi, da je kak ugleden milijonar navaden zločinec in na drugi strani pa kak zločinec, kakor na primer znani Capone, postane član višje družbe. V Ameriki je vse to mogoče.

Važne prenosne na papeških univerzah

Kakor znano, je sv. kongregacija za semenišča in studije imenovala komisijo za prenosno študijo in izpitov na papeških univerzah. Iz dobro poučenega vira se poroča, da bodo mladi bogoslovci, ki svojih bogoslovnih študij še niso dovršili v kakem semenišču in ki jih hočejo začeti na kaki rimski univerzi, morali dovršiti petletni tečaj, preden bodo postali doktorji bogoslovja. Pred tem bodo pa morali, kakor že sedaj, tri leta študirati filozofijo, vendar pa bodo v filozofiji dijaki, dokler še niso posvečeni, pripuščeni samo k licencijatu. Še le ko bodo po preteku petih let bogoslovnega študija poslušali še eno leto filozofijo, bodo lahko promovirali za doktorja filozofije. V imenovani komisiji pripravljajo še druge važne prenosne.

Plačilo za priznanje

Proti koncu preteklega leta je bila v Kulmbachu na Bavarskem umorjena gospa Meusdörfer, žena lastnika tamošnje sladkorne tovarne. Nekaj dni pozneje so prijeli njenega moža, ki je do zadnjega časa sedel v preiskovalnem zaporu. Sicer je neprestano zatrjeval svojo nedolžnost, toda niti policija, niti sodišče nista mogla najti dovolj dokazov za njegovo nedolžnost. Medtem pa se je vsa stvar nenadoma preokrenila. Dva moža iz dotične vasi, neki že večkrat kaznovani zločinec Schubert in pa neki Popp, ki sta že večkrat skupno sedela v ječi, sta se na dan umora prijavila policiji, da odsedita še ostanek svoje kazni. Te dni pa sta izjavila, da vesta za morileca, toda, da izdala le, če se njunima družinoma zjamči nagrada po 5000 mark. Sorodniki pokojnice in njenega zaprtega moža so takoj zbrali 10.000 mark in nato sta zločinec izjavila, da sta sama morileca. Na dan zločina sta vlomila v Meusdörferjevo vilo in sta prišla v spalno sobo pokojnice. Da bi ju ne izdala z vpitjem, sta jo zvezala in zamašila usta, tako da se je vsled tega zadušila. Naravno, da je to lopovski priznanje izzvalo senzacijo v nemški javnosti.

Zanimive najdbe

Pred nekim časom so v južnoavstrijskem kraju pripeljali veliko kočijo k tapetniku, da bi obnovil blazine in prevlako. Ko je obrnil staro opremo razdril, je našel v njej skrito celo zakladnico. V leseni šatulji so se nahajali prstani, obeski, broške in zapestnice. Ker je bilo vse to blago staromodno, sodijo, da je moralo v kočiji ležati že mnogo let. Nihče pa ne ve, odkod naj bi ta skriti zaklad prišel v zavetje blazin v kočiji.

V Londonu so nekoč v obcestnem jarku našli škatljico za vžgalice, v kateri je bil skrit niz biserov v vrednosti 135.000 funtov (37 milijonov dinarjev). Policija je na podlagi te dragocene najdbe aretirala večje število zločincev in nastala je dolgotrajna sodna obravnava. Biseri so bili ukradeni na potu iz Pariza v London. Policija je bila latovom na sledu in žena enega od latov, kateri so dragocenosti izročili, je v strahu, da bo prijela, škatljico spustila v jarek.

Neki pekovski vajenec je, ko je raznašal po dunajskih ulicah kruh, sunil v zavoj, ga pobral ter našel v njem za več tisoč bankovcev. Najdbo je izročil uradu za najdene reči in še tisto uro se je tam zglašil pravi lastnik.

Nekaj nenavadnega je bila najdba demanta v semenskem zavojčku graha. Tu nikdar niso mogli ugotoviti lastnika dragega kamna.

Srečo pa je imel vojaški letalec Probyn. Nekega dne je moral sredi puščave pristati s svojim letalom radi defekta. Ko je popravilo dovršil, se je zopet dvignil v zrak, pri tem pa pustil šop ključev na onem mestu, kjer so mu pri popravilu padli iz žepa. Seveda je ključke smatral za izgubljene. Pozneje nekoč je zopet letel nad puščavo in pristal domnevno na istem kraju kot prej. In res, prvo, kar je opazil na tleh, so bili pogrešani ključki.

† Italijanski minister Bianchi.

Delavnost francoske žene

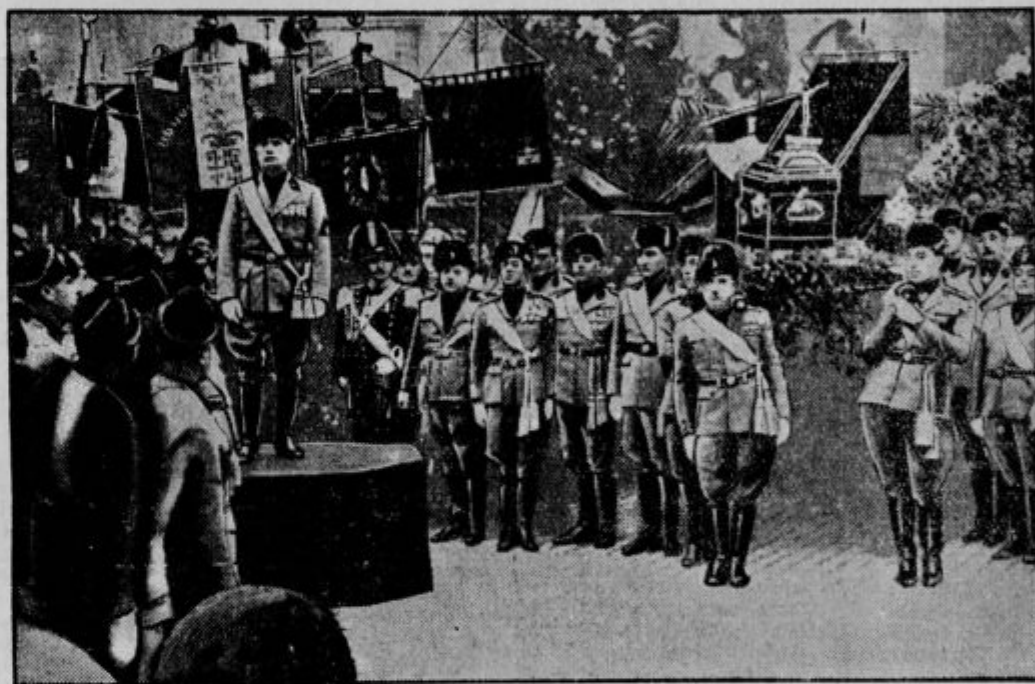
Neki italijanski ženski list piše o zaposlenosti današnje žene in pri tem stavi za vzor Francozinje: »Dočim znaša v Ameriki odstotek žen, ki so zaposlene in same zaslужijo, le 20 odstotkov od celotnega števila žensk, je pa v Franciji ta odstotek precej večji. V Franciji znaša namreč število žen, ki same zaslужijo, petino celotnega francoskega prebivalstva. Francoska žena dela v industrijskih podjetjih, uradih, bankah, trgovinah in še v drugih poklicih. Zelo mnogo je dalje žen, ki so zaposlene v poljedelstvu, in sicer za dobro plačo. To število žen je mnogo večje, kakor bi morda mislil kdo, ki smatra ženo za neko slabše bitje. In prav radi te velike zaposlenosti francoske žene nameravajo francoske feministke dvigniti pokret, da dobi francoska žena volilno pravico. Ako francoska žena toliko doprinese k narodnemu gospodarstvu in bogastvu, potem lahko tudi odločuje o upravi in zakonodaji države.«

Avstrijski kancelar dr. Schober podpisuje prijateljsko pogodbo z Italijo. Poleg njega stoji Mussolini.

Ujet tajni kurir Moskve

Avstrijske oblasti so na temelju nekega poročila prijeli na meji v brzovlaku, ki je prihajal iz Berlina, nekega potnika, katerega so osumili, da je tajni boljševiški agent. Pri njem so našli potni list na ime Schrauf, toda pri zaslišanju se je zapletel v protislovja in končno priznal, da je njegovo pravo ime Štefan Benkovič. Dalje so našli pri njem tudi šifrirano pismo, ki ga je imel odnesti s seboj v Moskvo. Priznal je, da je komunist in da mu je bila naloga voditi agitacijo med brezposelnimi delavci. Istočasno so v Berlinu odkrili tajno komunistično organizacijo, ki se je v glavnem bavila s skrivanjem iskanih zločincev in z reševanjem obsojencev iz ječe, da so jih kasneje lahko uporabili pri demonstracijah in uporih.

Pogreb italijanskega ministra Bianchija. Mussolini slavi zasluge pokojnega ministra.

Z avtomobilom po Afriki

Te dni se je vrnil s svojega šestmesečnega potovanja po Afriki znani dunajski botanik profesor dr. Wettstein. Po povratku je sprejel dunajske časnikarje in jim povedal nekaj svojih potnih doživljajev. Profesor Wettstein je kljub svojim 67 letom popolnoma svež in se mu niti malo ne poznajo napori, ki jih je preстал na svojem potovanju.

Najprej je profesor izjavil, da je zelo zadovoljen z rezultati pota. Cilj njegove ekspedicije je bilo raziskovanje afriškega rastlinstva in posebno prilagajanje rastlin z ozirom na veliko dušo v stepnih in puščavskih krajih. Z njim je potoval tudi njegov sin Fritz, redni profesor za rastlinstvo na vseučilišču v Göttingenu. Potovala sta v posebno opremljenem avtomobilu, ki ga je vodil neki sofer iz bivše nemške jugozapadne Afrike. V treh mesecih so prepotovali 18.000 kilometrov. Prepotovali so bivšo nemško jugozapadno Afriko, nad katero ima sedaj mandat južnoafriška Unija. Še vedno je tam mnogo Nemcev, posebno bivših častnikov. Preko dežele Namaqua so prepotovali do Kaplandije do Port Elisabetha in vse to seveda v avtomobilu. Na potovanju so imeli precejšnje sitnosti, ker se je avtomobil pogrezal v pesek. Kljub temu so skrbno preiskali mnoge kraje, kamor še dosedaj ni stopil belokožec.

Domačini so večinoma Hotentoti, Kafri in Bušmani, so bili prijazni z njimi, v kolikor so se včasih sploh niso upali približati avtomobilu. Na vzhodu pa so naleteli na razna črna plemena, ki so že poznala avtomobile od raznih ameriških in angleških lovskih in zemljepisnih ekspedicij, tako da zanje to ni bila več novost. Čas, da bi se pri takih plemenih moglo doseči kaj z raznimi ogledalci, s steklenimi nakitom ali s kakimi drugimi brezvrednimi predmeti, je minul. Povsod velja samo angleški denar.

O rezultatih potovanja bo profesor Wettstein govoril tedaj, ko uredi svoj obilni material, ki ga je pripeljal s seboj. S posebnim navdušenjem pripoveduje, kako sta se s sinom povzpela na Kilimandžaro, najvišjo goro Afrike, ki je visoka 6010 metrov. On se je pravzaprav povzpел samo do višine 5000 m, dočim je njegov sin splezal na vrh.

Bogataševo ženitovanje

Budimpeštanski listi poročajo o ogromni svatbi, ki jo je pred kratkim priredil v madjarski vasi Dorozslu tomašnji bogataš Barto. Na svatbo je bila povabljena cela vojska gostov — 700! Razume se, da je ta vojska precej pospravila: jedila je pripravljalo 30 kuharic. Zaklali so dva vola, šest svinj, ravnotoliko ovac in 300 komadov perutnine. Za kolače in slaščice so potrošili 600 kg moke, 1600 jajc, 1500 kg sladkorja, ogromno množino jabolk in orehov, pol centa masla in ravno toliko masti. Seveda so to potem tudi primerno zalili: 20 hektolitrov vina, 1000 litrov piva, 40 litrov žganja, 30 litrov ruma in seveda tudi črne kave ni manjkalo. Skuhali so jo iz 10 kg žgane kave.

*

France je obiskal Matevža. Ta mu je razkazal vse svoje prostore. V nekem kotu je France opazil gasilni aparat. »Odkod pa imaš to?« je vprašal radovedno.

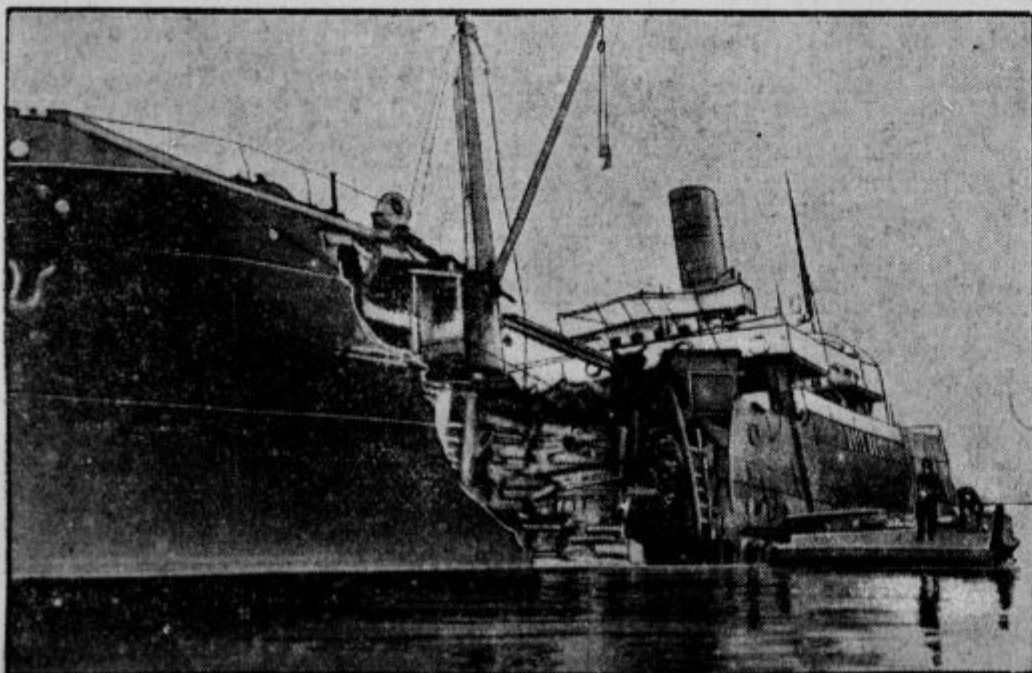
»Zavarovalnica mi ga je poslala.«

»Tako? Kaj pa je v aparatu?«

»Kaj je bil prej, ne vem, sedaj je notri bencin.«

Zenitev v japonski cesarski rodbini Princ Takamatsu, drugi brat japonskega cesarja, in njegova nevesta Kikuko Tokugava.

Težka nesreča na morju. V kanalu cesarja Viljema v Severovzhodnem morju je nemški parnik »Emsland« zavozil v danski parnik »Hans Maersk«. Kljub težki poškodbi se danski parnik ni potopil, zakar se ima zahvaliti tovoru lesa, ki ga je vozil.

Ideal gledališke kritike

Predavanje g. Cirila Debevca.

V življenju slovenske umetnosti imamo še mnogo vprašanj, ki zahtevajo nujne rešitve in razčiščenja. Eden teh problemov je kritika. Dramski režiser g. Ciril Debevca se je lotil tega vprašanja in predaval včeraj dopoldne v univerzitetni zbornici o njem. Predavanju je prisostvovalo mnogo kulturnih delavcev, literatov (razen nekaj igem kritika ni bila zastopana), gledaliških igralcev ter mnogo akademske mladine.

Predavatelju je bila njegova polemika z g. Franom Govekarjem le zunanji povod za njegov včerajšnji nastop. Pravi motiv je povedal sam ob pričetku predavanja: »Naše gledališke prehaje, sicer počasi, a vendarle vztrajno in s tem večjo gotovostjo v naddiletantsko dobo svojega razvoja, ko bo smelo in moralo za ocenjevanje svojega dela zahtevati tudi temu delu enakovrednih, naddiletantsko strokovno izvezbanih ocenjevalcev.«

Govorec o idealu gledališke kritike je predavatelj navajal dva priznana gledališka teoretika, dramaturga in kritika Bernharda Detbolda in Alfreda Kerra. Ta dva sta si sicer v bistvu nasprotna. Detbold je prepričan o tem, da je umetnostna kritika del znanosti in da mora biti torej znanstvena, Kerr pa je goreč pristaš misli, da je prava umetnostna kritika umetnost. Umetnostna kritika je tisto udeleževanje človeškega duha, ki ima za svoj namen spoznavanje in opredeljevanje raznih umetnostnih vrednot. Vsaka umetnina, torej tudi gledališka, pa sestoji v glavnem iz dveh prvin: iz racionalne (navadnemu razumu nedostopne) in iz racionalne (razumu dostopne in umljive). Kritiki ima opraviti z obema. Za odkrivanje racionalnih elementov je treba prirojenega daru, za razstavljanje in razlaganje racionalnih pa strokovnega znanja in izobrazbe. Kritiki pa mora biti v začetku in koncu vseh koncev še eno: etik. Kritiki bodi pedevsem propovednik resnice!

Nato je predavatelj karakteriziral štiri glavne kritike našega dnevnega časopisa: Franceta Koblarja, Božidarja Borka, Karla Kocijančiča in Frana Govekarja.

Govorec o Francetu Koblarju je izvajal: France Koblar, gledališki kritik »Doma in sveta« in dnevnika »Slovenca« visoko nadkritične vse bivše in sedanje naše gledališke poročevalce ne samo po svoji prirojeni gledališki kritični darovitosti, po ostrem čutu za nevidne, skrite, rekel bi magične lastnosti gledališkega ustvarjanja, po prirojenem daru za točno opazovanje, ugotavljanje in opredeljevanje specifično gledališko-umetniških vrednot, marveč tudi po svojem bogatem historičnem, kritičnem, zlasti pa dramaturgičnem znanju, izredni vestnosti in kritični objektivnosti. Koblarjeve kritike očitujejo avtorja z velikim pasivnim umetniškim čutom, bistrim razumom, točno izoblikovanim nazorom, nepodkupljivo etičnostjo.

Božidar Borko (gledališki poročevalec »Jutra« in urednik tednika »Življenje in svet«) se je ponovno v svojih člankih sam priznal za referenta in se sam tudi nikoli ni postavil na kako vzvišeno mesto gledališkega kritika. Borkovo poročanje

Modra ptica št. 3. Vsebinska tretje številke tega mladega prosvetnega mesečnika, ki se polagoma kristalizira v svojih osnovah, je sledeča: Ivan Turgenjev: Pesmi v prozi (poslovenil J. Zaggar). — Leposlovna prispevka — Janeza Zaggarja »Zgodba o usmiljenju« in V. Bartolov »Sistem Ivana Groznega« — sta zanimiva priča udeleževanja naših mlajših pisateljev, ki se v poslednjem času na splošno tako poredkoma oglašajo. — Josip Vidmar posveča Antonu Čehovu jedrnat razpravo, v kateri skuša dojeti umetniško lice velikega ruskega novelista in dramatika. — V svojih »Literarnih zapiskih« obravnava Anton Ocvirk izražanje politično-socialnih tendenc v leposlovju na podlagi Upton Sinclairove umetnostne teorije v »Zlati verigi«. — Poleg kratke opombe o Milanu Puglju (s sliko) vsebuje drobni zvezek še nadaljevanje prevoda B. Calvijskega »Uvoda v Kralja na Betajnovi« ter A. Ocvirkovo poročilo o nemškem prevodu Cankarjeve »Hiše Marije Pomočnice« in beležko o brošuri »Deset let Narodnega gledališča v Mariboru«, ki jo je izdalo Dramatično društvo v Mariboru.

Matija Murko je v Parizu izdal obsežnejšo studijo (77 str.) z naslovom: »La poesie populaire épique en Yougoslavie au début du XX-e siècle« (Epska narodna pesem v Jugoslaviji početkom XX stoletja.) Ta knjiga je pravzaprav zbirka predavanj, ki jih je avtor imel v l. 1928. na pariški Sorboni.

Giovanni Maver je v »Rivista di letteratura slave« (IV. let., zv. II-III, str. 100—163, 1929) objavil studijo »Leopardi presso; Croatia e Serbia«. Govori o vplivih in prevajanju italijanskega pesnika-pesimista med Srbi in Hrvatji.

nije je v splošnem zelo vestno in sodobno mišljenje, ali zaradi neke naravne pasivnosti in neke nameravane akademske vzdržnosti pogostoma tudi suhoparno. Borkova močna stran je brez dvoma publicistika. Široka literarna (manj dramaturgična) izobrazba se očituje tudi v njegovih gledaliških poročilih. Za gledališko, scenično izvedbo, pa naj si bo v režiji ali igri, pa ne kaže posebnega smisla, niti razumevanja, a zato se temu delu svojih referatov tudi previdno in taktično izogiba... Napram prejšnjemu »Jutrovemu« poročevalcu pa pomeni Borko brezdvoma naravnost ogromen napredek.

Drugi »Jutrov« gledališki poročevalec je Karlo Kocijančič. Njegovi gledališki referati kažejo izrazito osebnost (osebno, ne pristransko) ubrano, radikalno in impresivnostno naravo njegovega očeta. Je sicer umetnosti prav blizu, zato pa je od umetnostne in posebno gledališke kritike vendarle še precej oddaljen.

Govorec o gledališkem poročevalcu »Slovenskega Naroda« Franu Govekarju je predavatelj že v začetku postavil trditve, da Govekarjevo gledališko-kritično kvalifikacijo v današnjih časih poklicnega gledališkega dela ne more pravilno ocenjevati. Predavatelj je dalje očitno glavne znake Govekarjevih kritik: literarnodramaturgični uvodi k omenjenim dramam so deloma dobesedni ali nedobesedni prevodi iz raznih literarnih zgodb, kritičnih sestavkov nemških dramaturgov ali pa kritičnih uvodov v zbirano dela tistega pisatelja; deloma dolgovrstno obujanje spominov na mlada leta, ali pa na prejšnja njegova intendantstva dela; deloma daljši ali krajši citati iz ocenjevanega dela. Brez pom. č. pa so ti uvodi v vseh tistih primerih, kadar ni na razpolago nobenega podobnega gradiva, na primer pri ocenah domačih avtorjev in sodobnih dram.

Predavatelj je citiral nato nekaj citatov iz Govekarjevih kritik. Ti citati so vzbudili med občinstvom obilo dobre volje.

V tretjem delu svojega predavanja je predavatelj označil kritiko naših revij.

Pri »Ljubljanskem Zvonu« so se Albrehtove kritike pred časom odlikovale v ideološkem, kulturno-političnem in dramaturgičnem pogledu, pozneje pa so se razredile. Kritike Juša Kozaka (v eni sezoni) vzbujajo upravičeno hrepenenje, da bi se ta zopet oprjel svojega kritičnega peresa. Sedaj piše kritike v »Ljubljanski Zvon« A. Ocvirk in Bratko Kreft.

Predavatelj želi, da bi obe naši vodilni reviji stalno v vsaki številki prinašale gledališke kritike in stalno spremljale naše gledališko udejstvovanje.

Predavatelj je zaključil: »Nekaj je prav gotovo gnilega v državi naše kritike. Zato bi bilo dobro in skrajni čas, da si tudi naša kritika temeljito izpraša vest, da se skesano potrika na prsi in da se pravečasno še spokori.«

Občinstvo je vsa predavateljeva izvajanja sprejelo zelo toplo. Po predavanju so prisotni izrazili željo, naj bi se prihodnje nedeljo vršila debata, kar je bilo tudi sklenjeno.

Italijanski politični zgodovinar Luziano Magrini je v Milanu izdal za nas znamenito delo »Il drama di Sarajevo«, kjer govori o vzrokih in odgovornosti za svetovno vojno. Poudariti je treba, da je zelo objektivno v sodbah.

Dr. Erwin Holzer je v Berlinu objavil delo: »Die Entstehung des Jugoslawischen Staates« s podnaslovom »eine völkerrechtlich - politische Studie«.

Ljubljansko gledališče

Drama:
Začetek ob pol 20 zvečer.

Ponedeljek, 10. februarja: »Don Carlos«. Red D. Turek, 11. februarja: »Čvrček za pečico«. Red C. Sreda, 12. februarja: »Drugo presenečenje v ljubezni« in »Prisiljena ženitev«. Gostovanje francoske drame »La petite scène«. Izven.

Opera:
Začetek ob 20 zvečer.

Ponedeljek, 10. februarja: Zaprti.
Torek, 11. februarja: »Valkira«. Red A. Sreda, 12. februarja: Zaprti.

Mariborsko gledališče

Ponedeljek, 10. februarja: Zaprti.
Torek, 11. februarja: Ob 20: »Snež«. Premijera. Ab. A.

PTUJSKO GLEDALIŠČE.

Sreda, 12. februarja: Ob 20: »Lepa pustolovščina«. Gostovanje Mariborčanov. Otrokom neprimerno.

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Torek, 11. februarja: 12.30 Reproducira glasba. — 12.30 Časovna napoved, borza reproducira glasba. — 13.30 Iz današnjih dnevnikov. — 17.30 Koncert Radio-orkestra. — 18.30 Dr. V. Kraljič: O postanku tiska. — 19. Dr. Bajc: Zgodovina tujih jezikov. — 19.30 Dr. Preobraženski: Ruščina. — 20.30 Prenos iz Zagreba: I. koncertni večer (violina in solopetja). II. Jugoslovanski koncert zagrebškega vokalnega kvarteta. — 22. Časovna napoved in poročila. — 22.15 Koncert Radio-orkestra.

Sreda, 12. februarja: 12.30 Reproducira glasba. — 13. Časovna napoved, borza, reproducira glasba. — 13.30 Iz današnjih dnevnikov. — 17. Otroški kotiček, gospa Gabričičeva. — 17.30 Koncert Radio-orkestra. — 18.30 Prof. dr. Jurišić (Zagreb): Kava in njen učinek. — 19. Podoba iz slovenske literarne zgodovine, prof. Koblar in gosp. Lipah, čl. nar. gled. — 20. Koncert trvdke Meinl: Orientalna glasba. — 21. Jazz-band. — 22. Časovna napoved in poročila.

Dragi programi:

Sreda, 12. februarja.

Belgrad: 18. Pesmi na gusle. — 20. Koncert komorne glasbe. — 21. Solistični nadzornik, komedija. — 21.45 Dnevne vesti in čas. — 22. Večerni koncert Radio-kvarteta. — Varšava: 19.25 Reproducira glasba. — 20.30 Večerni koncert solistov. — 23. Plesna glasba. — Budapest: 12.05 Koncert Radio-kvarteta. — 17.30 Koncert gojencev Glasbene akademije. — 20.15 Prenos drame iz studija, nato koncert eigenskega orkestra. Dunaj: 11. Koncert Radio-orkestra. — 15.30 Koncert Radio-orkestra. — 17.15 Glasbena ura za mladino. — 20.05 »Umetnost na Olimpu«, veseloigra, nato večerni koncert zabavne glasbe. — Milan: 11.25 Reproducira glasba. — 12.30 Koncert Radio-orkestra. — 16.30 Mladinska ura. — 17. Koncert kvinteta iz Torina. — 20.30 Prenos opere »Manon«, komp. Massenet. — 23.40 Zabavna glasba. — Praga: 20. Priložnostna glasba. — 21. Narodne pesmi. — 21.20 Koncert na violoncellu. — 22.20 Kabaretni večer z baletom, filmom in koncert vojaške godbe. — Langenberg: 17.30 Koncert Radio-orkestra. — 19.15 Recitacija. — 20. Večerni koncert. — 21. Veseli večer, nato plesna glasba. — Rim: 17.30 Popoldanski koncert. — 21.02 Veliki simfonični koncert. — Berlin: 19. Koncert francoske glasbe. — 20.30 Orkestralni koncert. — Katowice: 16.45 Reproducira glasba. — 17.45 Koncert zabavne glasbe. — 20.30 Večerni koncert. — Torlou: 18.35 Pesmi in plesi. — 19. Koncert vojaške godbe. — 19.30 Zabavna glasba. — 20.25 Koncert dunajske glasbe. — 21. Večerni koncert, nato prenos iz kavarne. — Stuttgart: 10. Reproducira glasba. — 12. Promenadni koncert. — 13. Reproducira glasba. — 15.15 Mladinska ura. — 16. Popoldanski koncert. — 19.30 Plesni koncert. — 21.30 Karneval, Radio-scene. — M. Ostrava: 11.30 Reproducira glasba. — 12.30 Opoldanski koncert. — 16.30 Marjonoletno gledališče. — 19.05 Komedija, enodejanka. — 20.20 Ljudski koncert. — 21.20 Koncert na violoncellu. — 22.20 Kabaretni večer z baletom, filmom in vojaško glasbo.

Iz društvenega življenja

Seja kršč. šole, podružnice za stolno župnijo je nočjo v torek ob 8 v Jugoslovanski tiskarni. Učiteljsko društvo za kranjski okraj bo zborovalo v soboto 15. febr. ob pol 9 v osnovni šoli v Kranju.

Krajevni odbor Rdečega križa v Ljubljani bo imel svoj letni občni zbor v četrtek, dne 13. febr. 1930 ob pol 6 zvečer v dvorani Okrožnega urada zavarovanja delavcev v Ljubljani, Miklošičeva cesta. — K polnoštevni udeležbi vabi odbor.

Podružnica »Sadarskega in vrtnarskega društva« v Ljubljani priredi v sredo 12. t. m. ob 20 v šentjakobski šoli predavanje. Predaval bo višji sadarski nadzornik gospod M. Humeč o jagodičevju na domačem vrtu. — Za naše vrtove je jagodičevje, kakor ivanovo grozdje, kosmulje, maline in jagode, zelo važno za gospodarstvo in za okras vrtov. Na vsakem vrtu je prostora zanj. Nekatero lepo pristojna na rabatah, drugo pa ondot, kjer ni v škodo in napotje drugim sadežem. V vsaki vrsti jagodičja pa je več sort, ki donesajo večji ali slabši pridelek. Pa tudi vzgoja je različna. Da bomo pravo pogodili pri zasajanju, nam bo g. predavatelj, ki je znan strokovnjak, podal točna navodila. — Na predavanje vabimo vse podružnične članke in ostalo občinstvo, ki se zanima za lepo vrtnarstvo. Vstop je brezplačen.

Poizvedovanje

Izgubila se je v soboto zlata zapestnica z obeskom iz kurilnice čez peron, Kolodvorsko, Slomškovo ulico, mimo Tabora do Ilirske ulice. Pošten najditelj naj jo odda v naši upravi proti nagradi.

Diplomirani inženier

ki ima smisel za trgovino in izkušnje v strojni stroki, se išče za inozemsko prodajno organizacijo o kot potovalni inšpektor za Slovenijo. Ponudbe z referencami pod »Za-22248« na Publicitas d. d. - Zagreb - Gunduličeva 11

Gramofoni in plošče

Edison Bell, Columbia, His Masters Voice, Elektrola, Polidor, Brunswick

Po izvirnih tovarniških cenah, tudi plačilne olajšave.

Tehniški oddelek II. nadstropje

Kasiner i Ohler, Zagreb

Wiener Messe

9.—15. marca 1930 (Rotunda do 16. marca) Posebne razstave

Modni salon za kožuhovino — Dunajska moda pletenin — Pohištvo — Reklame
MEDNARODNA RAZSTAVA AVTOMOBILOV IN MOTORNH KOLES
Razstava potrebnih za hotelske obrate — Razstava živil in nasladil — Stavbarstvo in cestne zgradbe — Tehnične novosti in iznajdbe.
Poljedelska in gozdarska razstava

3. Avstrijska razstava pitane živine. (14.—16. marca 1930)

Brez vizuma! S sejsko izkaznico in potnim listom prost prehod čez avstrijsko mejo. Ogrski prehodni vizum se dobi na meji proti predložitvi sejske izkaznice. Znatno znižanje vozniš cen na jugoslov., ogrskih in avstrijskih železnicah, na Donavi, na Jadrnu, morju kakor tudi pri zračnem prometu. Pojasnila vsake vrste kakor tudi sejske izkaznice (po Din 50—) se dobivajo pri

Wiener Messe A. G. Wien VII.

kakor tudi za dobo pomladnega velesejma v Lipskem pri Auskunftsstelle Leipzig, Oesterr. Messehaus, kakor tudi pri častnih zastopstvih v Ljubljani:
Avstrijski konzulat, Dunajska cesta 31.
Josip Zidar, Dunajska cesta 31.
Zveza za tujski promet v Sloveniji Dunajska c. 1.

Ajdova moka Din 4.—

Polenta, zdrob 3.—
Koruzna čink moka 2.75
Pšenična ednotna moka 3.20

Razpoložim vsako množino od 25 kg naprej.

Pavel Sedel, umetni mlis

Javornik, Gorenjsko.

za izdelavo ajdovih in koruznih

Zahvala.

Ob bridki izgubi, ki nas je zadela s smrtjo naše drage mamice, smo dobili toliko iskrenih izrazov sočutja, da ne moremo na vsakega posebej odgovoriti. Zato zahvaljujemo od vsega srca vse, ki so na ta li oni način lajšali našo tugo.

V Mariboru, 10. februarja 1930.

Rodbina FINK - KANZ.

Ljudska knjižnica in založništvo Jugoslovanske knjižnice v Ljubljani 27. zvezek: Pregled, OIROCI SOLNCA 24. Din, 28. zvezek: Haggard, KLEOPATRA. 28. Din, 29. zvezek: Savinšek, IZPOD GOLICE 30. Din, 42. Din, 30. zvezek: Stenkiwicz, NA POLJU SLAVE 28. Din, 40. Din, 31. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET. 24. Din, 32. zvezek: Reinmichl, ZAGORSKI ZVO. 24. Din, 32. zvezek: NOV, in dr. Slavič, NA SINAJ.

Pierre L'Ermitte:

Žena z odprtimi očmi

Ko je odšla iz kaplanove pisarne je Rolanda odsevala sreče!

Odgovor je bil jase in brez obotavljanja:

Jasno je najprej, da ni govora o kakih obveznostih poroke z nevernikom, čigar spreobrnitev je več ko dvomljiva, kajti druge opore ne bi imela nego človeško ljubezen.

Ker pa je za zakonsko življenje potrebna obojestranska ljubezen, ali vsaj nagnjenje, bi tak zakon nadalje ne bil nič drugega nego vsakdanja laž, laž, ki je vse življenje ni mogoče zakrivati in ki bi imela sila nevarne posledice za skupnost in srečo družinskega življenja.

... Naposled, to ni edinole stvar dekleta... tam doli v Noirmoutieru živi ljubeči in ljubljeni mladenič, ki ima v obilni meri vse lastnosti, ki si jih od njega želimata dekle in Cerkev... In bilo bi vsekakor prav tako nepravilno kakor okrutno, da bi ta verni mladenič moral plačati račun zelo dvomljivega apostolskega dela.

Če bi se tak nazor posplošil, bi to vedlo do združitve zakona in apostolstva v škodo najboljših mladeničev v nekako odlikovanje nevernikov, ki bi na tak način dobili najodličnejša in najbolj čednostna dekleta...

Skratka, kaplan je takole zaključil:

»Moje ljubo dete, vzemite torej tistega za moža, ki ga od nekdaj ljubite... Poplačajte ga s tem za neomajno vero v Boga in v vas, ki jo je ohranil... Ustanovite svoje ognjišče tam, kjer ste doma, kjer so bili

vaši predniki doma. In nikari ne hodite v Pariz. Blagoslovim vas iz vsega svojega srca. In naj vas spremlja ta blagoslov vse do vašega otoka, kamor se čim prej povrnite!

»Je-li zdaj odleglo?...« je vprašala teta, ko je ugledala od sreče žareče Rolandino obličje.

»Popolnoma. Po sveti maši bom darovala svečo oltarju...«

»Torej si imela velik greh na vesti?«

»Časih je bolje sovražnik dobrega.«

»Ne razumem te... Preveč zamotane so tvoje besede...«

Teta Cecilija, ki bi se v svoji nestrpnosti malo prej bila skoro izpovedala cerkovniku, ki je nosil sutano, je mahoma obmolnila, kajti pred glavnim oltarjem se je pričela sveta maša, pred izpostavljenim svetim Zakramentom.

Rolanda pa je v svoji notranjosti pela Gospodu svojo zahvalno pesem.

»Bolj kot kdaj prej čutim danes, o moj Bog, kako Ti ivdiš naše življenje! O, zle sile se ga skušajo polastiti ter ga potisniti v temo... Toda Ti si povsodil! Ti nas vodiš po poti; in kadar pridejo nevarni ovinki, nas popelješ za roko... Tudi tisti, ki so odšli pred nami k Tebi, čuvajo nad nami! Treba Te je le klicati... in vsikdar se odzoveš... Odgovor si mi dal, jasen kot luč. In Tvoj odgovor je bil tak, kot sem ga slutila... kot sem ga v svojem upanju želela!... Zahvaljen bodi, o moj Bog!«

Tudi teta Cecilija, ki je z rokama zakrivala svoj obraz, je prosila Boga za znamenje:

»Presveto srce Jezusovo, želim Rolandi le najboljše. O, stori, da me bo umela. Ona ljubi tistega

kmetskega fanta, ki je tako nizko pod mojim pričakovanjem.

... Vkljub malim nezgodam, ki so se nam pripetile, ljubim Pariz iz dna svojega srca!... Kljub vsemu ga ljubim... Rolanda se tu lahko omoži. Se sinoči sem se prepričala o tem. Ni ji treba drugega, nego da reče eno samo besedo... Storila sem vse, kar mi je bilo mogoče, da bi jo izrekla... Ali naj še bolj pritiskem nanjo? Ali naj vržem Rolando v objem tega Rogerja Maudea, ki naj gotovo — nikakor ni kriv ne odgovoren za obnašanje svoje matere in svojih sestrâ? Presveto srce Jezusovo, razsvetli me!... Naj bodi tako, kakor si od srca želim; in bom nepopisno srečna. O, daj mi znamenje... jasno in nedvomno... Preprosta ženska sem, o Gospod... Odgovor naj se glasi: da!«

Zvonček je trikrat zacingljal — sveto obhajilo Teta Cecilija in Rolanda si se približali božji mizi ter pobožno sprejeli Njega, ki je Pot, Resnica in Življenje. Nato sta se vrnili na svoji mesti ter se vglobili v prečudno stanje milosti božje.

»Zahvaljen bodi, moj Gospod!...« je ponavljala Rolanda.

»Daj mi, da vidim jasno!... In odgovor naj se glasi: da!...« je vzdihovala teta.

A glej, polagoma postaja teta Cecilija raztresena v molitvi... Dvignila je glavo... Občuduje razkošno pestro slikano stekla oken... rdeče, modro in zlato... Počasi si natika rokavice.

Cerkovnik s pušico se je bližal. Tetka je iskala, da bi darovala svoj novič... Kje pa je torbica?... Nikjer... Kje je?...«

»Rolanda!«

»Kaj je, tetka?«

MALI OGLASI

Vseka drobna vrstica 150 Din ali vsaka beseda 50 din. Najmanjši oglas 5 linij. Oglas na devet vrstic se računa po višji. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Službeiščejo

Primerno nameščenje pri industrijskem podjetju. Kavičja do 250.000 Din. Ponudbe poslati na upravo »Slovenca« pod št. 1931.

Prodajalka

Izučena v trgovini mešane blaga, boljša samostojna moč, želi stalne službe. — Naslov pove oglasni oddelček »Slovenca« pod »Marljiva« 1689.

Knjigovez

verziran v vseh knjigovskih delih, išče službo. Ponudbe pod »Zanesljivost« št. 1680 na upravo »Slovenca«.

Službodobe

Več mizarjev

dobrih delavcev, sprejme A. Amann, tovarna pohištva, Tržič.

Perica

poštena, se išče, ki bi hodila prst na dom. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 1573.

Služkinjo

za vse, ki zna nekoliko kuhati, sprejme učiteljica v Ljubljani. Tri odrasle osebe. Ponudbe pod »Priloga in poštena« na upravo »Slovenca« št. 1666.

Vajenka

za šiviljsko obrt sprejme takoj modni salon Rodič d. z o. z., Ljubljana, Miklošičeva cesta 10.

Dva vajenka

sprejemem takoj. M. Fajfar, kolar, izdelovalnica avtomobilov, Ljubljana, Trnovska ulica 25.

Mesarskega vajenka

krepkega, pridnega, sprejemem. Vsa oskrba v hiši. De Toni, Vrhnika 190.

Občinski tajnik

županstvo občine Bohinjske Bistrice razpisuje za takojšen nastop službo občinskega tajnika. Prednost ima oni, kateri bi v slučaju potrebe opravljal lahko tudi službo organista. Pogoji so reflektantom pri županstvu na razpolago, kjer je tudi vložiti pravilno opremljene prošnje.

Samostojna kuharica

se sprejme za trgovsko hišo v mestu izven Ljubljane. Vstop takoj ali 15. februarja. Dopisi na oglasni oddelček pod »Samostojna kuharica« št. 1690 z navedbo dosedanjega službovanja. Plača po dogovoru.

2 mizar, pomočnika

dobra, in 1 vajenka sprejme Franc Zavodnik, mizarstvo, št. Vid n. Ljublj.

Sobarica

z večletnimi spričevali, čedne zunanjosti, v starosti 24—30 let, se sprejme za Trst. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 1452.

Kuharica

perfektna, gosposka, v starosti 30 do 40 let, se sprejme za Trst. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 1453.

Agilnega prodajalca

s trgovsko naobrazbo in znanjem deželnih jezikov se išče za večje podjetje. Reflektant iz živčne stroke ima prednost. — Ponudbe pod »Sposoban putnik 28-26« prosi se na Interreklam d. d. Zagreb, Marovska 28.

Veliko podjetje v Zagrebu išče

knjigoveza

popolnoma samostal, moč, ki zna tudi v zlatu na stroju delati. Ponudbe na upravo lista pod št. 1685.

Posestva

Lepo zemljišče

ca. 6000 m², za glavnim kolodvorom v Ljubljani, ceno naprodaj. — Ponudbe na inseratni odd. »Slov.« pod »Zemljišče« št. 1482.

Vi hočete zidati?

Načrti, proračuni in navedbi najceneje. Ponudbe pod »Inženjer arhitekt« št. 1118 upravi »Slov.«

En oral njive

obdelane, stavb. prostor, solčna lega, pol ure od centra Maribora, za 30 tisoč Din proda KOSEC, Tezno 5.

Stavbena parcela

1100 m², blizu trnovske cerkve, ob novi cesti, vodovod, elektrika na mestu, ugodno naprodaj. Ponudbe pod »Parcela« št. 1562 na upravo.

Stavbne parcele

od 450—550 m² velike, na periferiji mesta, se po cenah prodajo. Vodovod in elektrika na razpolago. Pojasnila Ljubljana, Zaloška cesta 21.

Stavbna parcela

na prometnem kraju v Ljubljani, blizu kake cerkve, se kupi. Naslov v upravi pod št. 1704.

Večje posestvo

blizu glavne ceste Sent Ilj, 23 orolov (največ njive, sadonov, vinograd), gosposka hiša, več sob, nova vinčarija, ves inventar, naprodaj. — Pojasnila daje lastnik Karl Letz, železnina, Maribor

Kupimo

20% kronske bone

kupuje najkvalitetnejše po dnevnih cenah Prometna bančna družba, Maribor, Cankarjeva 14.

Ogije in trame

vsako količino — kupuje stalno tvrdka škrbec & Bartol, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6

Sode

od jedilnega in strojnega olja, vsako množino, kupim. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1419.

Vsakovrstno

zlatu kupuje po najvišjih cenah. CERNE juvelir Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

1000 Din plačam

če Rio-Balzan ne odstrani kurjih oces, bradavic, trde kože

Kaj pišejo o Rio-Balzanu?

Uspeh na bradavicah zelo dober, piše g. Ignac Starc, Gorič vas 8, p. Ribnica. Proti kurjim ocesom in trdi koži in je edino Rio-Balzan pomagala, zato vsakomur toplo priporočam, piše gospa V. Sedej, Ljubljana, Krakovska 19. Lonček 10 Din (predplačilo), 18 Din povzetje, pošlje: R. Cotič, Ljubljana VII., Kamniška 10 a.

OBLAČILA

vseh vrst za vsakogar in za vsako priliko

izredno ceno

L. MACEK - LJUBLJANA - Aleksandrova 12

20% bone

plača najbolje P. Semko, Miklošičeva cesta 18.

Obročje

za sode, 45 mm širine, vsako množino, kupim. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 1418.

20% bone

kupi Franc Uran, Ljubljana, Dunajska cesta 46. Telef. 2820.

Pletilni stroj

št. 7, 50 do 60 cm širok, kupim. Ponudbe s ceno na Marko Krovinović, Karlovac, Banija 130 b.

20% bone

kupi in plačuje najbolje Franc Reiser, trgovec - Kopitarjeva ulica 1 (pri mesarskem mostu).

Prodamo

Puhasto perje

kg po 38 Din. razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Potem čisto belo gosje kg po 130 Din in čisto beli puh kg po 300 Din. — L. Brozović, Zagreb, Ilica 82. Kemična čistilna perja

Mizarski mojstri!

Imam naprodaj za takoj ca. 40—50 m² DESK, in sicer česnja, hruska, javor, hrast, brst, bukev, lipa, 20 do 100 mm debele in 2 do 4 m dolge. Cena po dogovoru. — Fr. Martinec, Ljubljana, Prule št. 8.

Pletil. stroje švedske

krožne, ima zastopstvo Tehna, Ljubljana. Mestni trg 25, I. nadst. — Iščemo povsod zastopnike.

Pisalne stroje švedske

ima zastopstvo Tehna, Mestni trg 25, I. Iščemo povsod zastopnike. pod št. 839

Stroj

za izdelovanje cementne zidne opeke, stroj za izdelovanje cementnih ploč, pletilni stroj »Ideal«, pisalni stroj »Berni«, pisalni stroj »Amerik« in veliko želez. blaginjo proda Martin Jančigaj, Ljubljana, Tavčarjeva 1.

Štedilnik

dobro ohranjen, in več praznih zabojev se prodaj. Naslov v upravi pod 1703.

Avto Chevrolet

štirisedežen, dobro ohranjen, z novo pnevmatik, se prodaj. Vprašanja na št. 1688.

Jesen

za vpogniti, in črešnjeve deske ima naprodaj Bizant, Zlebe-Medvode.

Obrt

Vezenje

nevestnih oprem, zaves, pregrinj, najcenejše in najfinejše Matek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Štrukelj. — Entlanje ažuriranje, predtiskanje takoj.

Kaso,

vedno svežoodnaja in delo veletrgovina. A. VOLK LJUBLJANA, Resljeva cesta 24.

Dežne plašče

za dame in gospode, pelrine za dečke in odrasle, tople podloge k dežnim plaščem itd., kupite najbolje v specialni trgovini Jančigaj, Tavčarjeva (Sodna) 1, nasor ti kavarne »Evropa«.

Spalnice

v raznih oblikah in veliki izbori nudim po najnižjih cenah. Matija Andlovic, zaloga pohištva, Komenskega ulica 34.

Premog

in drva, suha — dobavlja I. Pogachnik (Tabor) št. 5. Telefon 2059.

COKO-BANANE SO SLASTNE!

»Ines«

vsebuje snovi, ki pospešujejo rast las, odpravi prhljaj, mozolje, izpuščaje in lišaj v lasišču. En lonček stane 38 Din. Razpošilja po povzetju: Zastopstvo »Ines« - Ljubljana, Merosodna ul. 1/1 — 24.

Bosulin svečice

so edino zdravilo zoper srmančno vnetje in jalovost krav. Zdravite krave in telice, ki se ne obrejo, s temi svečicami! 1 škatlja z natančnim navodilom 30 Din. Izdeluje in razpošilja edino: Lekarna pri »Angelju Varhu« na Vrhniki. V zalogi vsa druga zdravila za živino!

Pod nosom

sežigate denar v teh hudih časih, pa se jezite, da ni denarja! — Pustite kajenje, ki je drago in škodljivo obnem! Z eno steklenico, ki stane 56 Din, se boste kajenja takoj odvadili! — Josip Lindič, Ljubljana, Komenskega 17.

Posebna Izdaja

BELI TEDEN

(Weisse Woche)

Zahtevajte to brezplačno številko našega kataloga, ki vsebuje veliko izbiro blaga, ki tekom »Bela tedna« v Zagrebu vzbuja pravo senzacijo.

Kastner, Ofner, Zagreb

TRETORN

varuje pred mrazom in se odlikuje po nadkriljivi kakovosti in elegantni fazoni. Dobivajo se v vseh boljših trgovinah naše kraljevine

Kupujte samo

TREIORN

galoše in čevlje za sneg ker ni boljših.

MRAMORNATO STEKLO

v različnih barvah in veličinah, 6-8mm deb.

VPORABLJA SE ZA:

OBLOŽITEV kopalnic, toalet, hladilnic in kuhinj, za notranjo ureditev prodajalnih lokalov,

posebno za mesarie, prekaževalce, peke, slašičarne, brivnice, kavarne, restavracije itd. — Dalje

ZA PORTALE, VESTIBILE, STOPNJIŠČA, kakor tudi za napise vseh vrst, plošče za etažere, mize, pulte itd.

Je masiven material brez glazure, kot steklo ne zgubi barve. Potrebne luknje vtajo se lahko v vseh premerih.

Obložitev gladkih sten se vrši s specialnim klejem, ali se pa pritrdijo plošče z vijaki.

V zalogi in tozadavna dela izvršuje

„KRISTAL“ D.D.

tovarne ogledal in brušenega stekla

LJUBLJANA VII. - MARIBOR - SPLIT

Proti alkoholu

Kaj je alkohol, Vam lahko pove vsak zdravnik. Koliko ljudi je vsled alkohola pomrlo, se razrušilo domov, izvršilo se ubojstev, upropastilo se družin, tega ne more nihče naštet. Alkohol je izkopal več grobov kot vse vojske. Vašega alkoholistu morete popolnoma odvadiati da on niti ne ve, z AVINALOM, preparatom berlinskega lekararja Franka. Zdravilo popolnoma neškodljivo. — Polno zahval ozdravljenih. Cena 220 Din. Originalne steklenice razpošilja generalni zastopnik za Jugoslavijo

N. POPOVIČ — Beograd, Kolarčeva ul. 7.

Zahvala

Za številne dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob smrti predrage naše matere, stare matere, tete in tašče, gospe

Anke Janušič

roj. pl. Šipuš-Sisačka

se vsem najpristrčneje zahvaljujemo. — Zlasti smo dolžni iskreno zahvalo g. dr. Pavlu Krajcu, č. sestram usmiljenkam v Leonišču, prečastiti duhovščini, vsem darovalcem vencev in cvetja ter končno vsem sorodnikom in znancem, ki so spremili drago pokojnico na njeni zadnji poti.

Ljubljana, 10. februarja 1930.

Zalujoči ostali.